

PRADINIS ISLAMO MOKYMAS

PRADINIS ISLAMO MOKYMAS

Autorius: Mirza Tahir Ahmad

An Elementary Study of Islam (English)

First published in the UK in the 1985

Pirmasis vertimas lietuvių kalba atspausdintas Lietuvoje 2023

Į lietuvių kalbą iš anglų kalbos vertė: Ingrida Aisha Kamar

©Islam International Publications Ltd.

Published by Islam International Publications Ltd.

Unit 3, Bourne Mill Business Park,
Guildford Road, Farnham, Surrey UK, GU9 9PS

Printed in Poland at: PRINT GROUP Sp. z o.o. (Booksfactory)
Cukrowa 22 71-004 Szczecin Poland

Dėl tolimesnės informacijos, prašome apsilankyti
www.asociacijaahmadija.lt
www.alislam.org
arba aplankyti

Kalvarijų sodų 6-oji g. 19 Vilnius Lietuva.

ISBN: 978-1-84880-740-2

APIE AUTORIŲ

Hazrat Mirza Tahir Ahmad (1928-2003)

(tegul Allah jo pasigaili)

Iškalbingas Dievo žmogus, puikus oratorius, išsimokslinę, fonomelaus intelekto, produktyvus ir visapusiškas rašytojas, entuziastingas lyginamųjų religijų studentas - jis buvo mylimas ir pamaldžiai sekamas daugiau nei 10-ies milijonų Ahmadi Musulmonų visame pasaulyje, buvo jų Imamas, dvasinis lyderis. 1982 metų rugpjūčio mėnesį išrinktas ketvirtuoju Hazrat Mirza Ghulam Ahmad (Pažadėtasis Mesijas ir Mahdi ramybė jam) įpėdiniu.

Po generolo Zia-ul-Haq potvarkio prieš Ahmadijos musulmonus paskelbimo, 1984-ais metais rugpjūtį jis turėjo palikti savo mylimą šalį - Pakistaną. Emigravo į Angliją, iš kur pradėjo transliuoti tarptautinę Musulmonų Televiziją Ahmadija (MTA) turinčią nepertraukiamą 24valandų per parą laidų transliaciją ir pasiekiančią visus keturis pasaulio kampus.

Jis buvo ne tik religinis lyderis, bet ir nusipelnęs homeopatinių vaistų gydytojas, labai apdovanotas poetas ir sportininkas.

Išsimokslinimą įgijo Kadiane, Indijoje, vėliau įstojo į valstybinį Koledžą, Lahore, Pakistane, ir po baigimo *Jami 'ah Ahmadiyya* su pagyrimu, Rabvoje, Pakistane, jis gavo arabišką pagyrimo laipsnį iš Pandžiabio universiteto, Lahore. Nuo 1955 -1957 studijavo Rytų ir Afrikos studijas, Londono universitete.

Jis turėjo dieviškai įkvėptas ir ypatingai galias Šventojo Korano žinias, išvertė Koraną į urdu kalbą. Taip pat iš dalies peržiūrėjo ir pridėjo aiškinamąsias pastabas angliškajam Švento Korano vertimui (išversto Hazrat Maulawi Sher Ali ^{ra}).

Nors jis neturėjo oficialaus išsilavinimo filosofijoje ir moksle, jo mintys buvo filosofiskai pakrypusios tad jis susidarodavo su sudėtingais ir sunkiai suprantamais teologiniais-filosofiniais klausimais su didžia nuovoka ir lengvumu, ir jo paiaškinimai visad buvo racionalūs ir moksliški, ypač gamtos mokslų, kuriais jis daugiausiai žavėjosi. Jis taip pat turėjo galias žinias apie žmogaus psichologiją. Jo analitinis mąstymas ir aukštas intelektas suteikė jam galimybes išspręsti net ir sunkiausias problemas lengvai, ir tai palikdavo jo klausytojus ir skaitytojus tarsi užburtus.

PRADINIS ISLAMO MOKYMAS

MIRZA TAHIR AHMAD

Išvertė į lietuvių kalbą : Ingrida Ayesha Kamar

TURINYS

ĮVADAS	1
PRATARMĖ.....	2
PRADINIS ISLAMO MOKYMAS.....	3
TIKĖJIMAS DIEVO VIENYBE.....	7
ANGELAI.....	11
KNYGOS	16
PRANAŠAI.....	24
MALDA.....	33
PINIGŲ LEIDIMAS VARDAN ALLAH'O	40
HADŽ	41
PASNINKAVIMAS.....	43
ŠVENTASIS KARAS.....	47
GYVENIMAS PO MIRTIES	49
IŠANKSTINIS LIKIMAS IR LAISVA VALIA	58
IŠVADA	65

ĮVADAS

Ši knyga – tai trumpas penkių esminių Islamo tikėjimo straipsnių pristatymas. Tikėjimo straipsniai, kuriais visi musulmonai tiki yra: Dievo Vienybė, Angelai, Pranašai, Šventos Knygos ir Gyvenimas po mirties.

Per visą knygą autorius pabrėžia sritis kurios yra panašios tarp Islamo ir kitų religijų. Jis parodo kaip religiniai mokymai išsivystė per amžius pasiekdami kulminaciją išbaigtų, ištobulintų ir universalių Islamo mokymų.

Autorius toliau dėsto, kaip ši universali Islamo prigimtis suteikia šiai religijai įgaliojimą suvienyti žmones iš visų pasaulio tautų po taikos ir paklusnumo vėliava.

PRATARMĖ

Kovo 12, 1990-ais metais, pakviestas Islamiškųjų studijų departamento, Sevilio universitete, Ispanijoje, Hazrat Mirza Tahir Ahmad (tegul Allah jo pasigaili) pristatė kalbą pavadinimu: “Islamas - paskaita apie pradinius ir esminius mokymus.“. Departamento vadovas jam patarė pristatyti Islamą pradiniu lygiu, turint galvoje, kad dauguma auditorijoje esančių žmonių yra iš kitų departamentų ir bendros visuomenės tad gali turėti labai mažai žinių apie Islamą. Kalbai skirtas laikas buvo viena valanda. Autorius pateikė trumpą pristatymą Islamiškojo tikėjimo ir palietė kelias svarbias temas. Jis parodė kaip religiniai mokymai per ilgą laiką tapo išbaigti ir universalūs, taip pat jis pabrėžė panašumus tarp Islamo ir kitų religijų.

Šis traktatas išsivystė iš tos kalbos. Autorius praplėtė įvairias temas, ko jis negalėjo padaryti dėl laiko stokos orginalioje kalboje. Papildomai, paverčiant kalbėtus žodžius į rašytinius, tam tikri pakeitimai ir pataisos buvo pakoreguotos pačio kalbėtojo. Šioje knygoje jis pabrėžė ryškius bruožus, ypatingai universalią Islamo prigimtį, kuri leidžia šiai religijai suvienyti žmones iš visų pasaulio tautų po viena taikos vėliava. Autorius pabaigė šį traktatą, su nuoširdžiu kreipimusi į pasaulio religijos lyderius: „Taikos ieškojimas yra žmonijos išlikimo klausimas, ir kaip toks neturėtų būti priimamas lengvai“.

Tegu Allah’as Visagalis padaro šį traktatą švietimo ir pamokymų šaltiniu padėsiančiu suprasti pagrindinius Islamo mokymus visiems. Amen.

PRADINIS ISLAMO MOKYMAS

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۗ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

**Aš esu liudininkas, kad nėra jokia kito Dievo, tik Allah, Vienintelis, ir aš esu liudininkas, kad Muhammadas yra Jo tarnas ir pasiuntinys. Po to, aš ieškau prieglobsčio pas Allah'ą nuo Šetono, atstumtojo. Allah'o vardu, Maloningojo ir Gailestingojo, Visa garbė priklauso Allah'ui, visų pasaulių Viešpačiui. Maloningajam, Gailestingajam. Teismo dienos Vadovui. Tau Vienam mes meldžiamės ir tik Tave vieną maldaujame pagalbos. Vesk mus teisingu keliu. keliu tujų, kuriuos Tu palaiminai, tujų, kurie neužtraukė Tavo nemalonės ir tų, kurie nepaklydo.*

Po tradicinio *Surah Al-Fatiha* (įžanginio Šventojo Korano skyriaus) deklamavimo, Ahmadijos Musulmonų Bendruomenės IV Kalifas pradėjo savo kalbą:

Aš laikau tai vienatine garbe, kad Islamiškųjų studijų departamentas, Sevilijos universitete, galvojo, kad aš esu tinkamas būti pakviestu ir pristatyti kalbą jums apie esminius Islamo mokymus šiandien. Prieš man ateinant buvo patarta, kad turėčiau kalbėti apie Islamo pagrindus, taip kad studentai kurie

šio subjekto gerai nežino ir kurie turi tik pradinias žinias galėtų suprasti. Tai ištikro mane nustebino.

Visų pirma nustebino, nes aš tikėjausi, kad universiteto studentai supras daugiau. Antra, buvau nustebęs, nes Ispanija turi ilgą istoriją su Islamu. Ir visgi, jai prarasti kontaktą visiškai ir ištrinti net ir menkiausią įspūdį susijusį su Islamu yra tikrai stebinama! Šiandieną aš esu čia norėdamas supažindinti jus su pradiniais Islamo mokymais.

Kai 1982-ais metais aplankiau Ispaniją, su tikslu inauguruoti mečetę, pastatytą Ahmadiyya Bendruomenės, kuri taip pat buvo pirmoji mečetė pastatyta po 500-ų metų pertraukos, daug antakių buvo pakelta. Spaudos konferencijos metu pasikartojančiai susidūriau su tais pačiais klausimais: kodėl mes turėtume ateiti į Ispaniją? Koks viso to tikslas? Ar buvo alternatyvių blogų ketinimų susijusių su inauguracija? Ar mes neturėjome užtektinai Islamo? Ar mes turėtume tai priimti, kaip naują invazijos Ispanijoje formą? Mano atsakymas į visus tokius klausimus buvo: „Taip, aš atėjau užkariauti Ispanijos, bet ne su ketinimu laimėti teritorijas kardu, o laimėti žmonių širdis su žinia meilės ir įtikinimų.“

Tas atsakymas yra vis dar tinkamas. Mes kaip bendruomenė Islame, neesame pastatyti tokiu pačiu modeliu, kaip dažnai suvokiamas Islamo įvaizdis atvaizduojantis taip vadinamuosius fundamentalistus. Todėl, šiandieną aš pasistengsiu pristatyti Islamą, remdamasis ne taip kaip elgiasi musulmonai įvairiose šalyse, bet nurodydamas pagrindinius Islamo mokymus randamus dieviškojoje knygoje - Šventajame Korane, ir Šventojo Islamo Įkūrėjo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) tradicijomis ir šventu charakteriu.

Islamas reiškia *taiką*. Čia slypi siela ir Islamo dvasia. Ironiška, kad ši taikos religija suprantama Vakaruose, kaip religija karo, terorizmo, chaoso ir suirutės. Kol realybėje, Islamas reiškia ne tik taika pavadinimu, bet taika yra pripildyti viso jo mokymai, ir tai veikia kaip raktas jo supratimui. Išvertus pažodžiui, antroji žodžio Islamas reikšmė yra *nuolankumas*. Taigi, žodis *taika* ir *nuolankumas* sukuria pilną Islamo atvaizdą. Taika - siejama su musulmono pozicija kitiems žmonėms ir su gyliu prasme, kurią žmogus randa Islame. Žodis - *nuolankumas* apibūdina musulmono poziciją Dievui. Vos vienu žodžiu, visa šios religijos filosofija yra apibendrinta. Įdomu paminėti, kad pasak Islamo, kiekviena tikra religija turi turėti šiuos du reikalingus bruožus įrodyti jos dieviška prigimtį. Visos religijos, pasak Islamo, stengiasi sugražinti žmogų prie jo Kūrėjo ir sukurti idealų ryšį su kitais žmonėmis.

Islamas turi penkis esminius tikėjimo straipsnius, kurie turi būti išpažinti kiekvieno norinčio tapti musulmonu. Nors Islamas dabar yra padalintas į daugelį sektų, kaip ir kitos religijos, tačiau šiuo klausimu nėra dviejų nuomonių. Kad ir koku pavadinimu šios sektos yra pripažystamos, ar tai būtų Sunnis ar Ši'itai, visi musulmonai tiki šiais penkiais esminiais straipsniais:

- ❖ Pirmas iš jų - tvirtai tikėti Dievo vienybe. Tai yra Vienybė, kuri yra nepajudinama ir nedaloma, ir viena kuri negali būti dauginama ar kompromituota bet kokia forma.
- ❖ Antras straipsnis - siejamas su tikėjimu angelais. Nors yra skirtingų nuomonių tarp musulmonų apie angelų sąvoką, tačiau visi musulmonai tiki angelų egzistavimu.
- ❖ Trečiasis straipsnis - siejamas su tikėjimu knygomis. Knygos, religiniuose terminuose nurodo dieviškuosius raštus, kurie sudaro naujus mokymus ir atneša naujus

religinius įstatymus. Jos yra minimos po angelų, nes dažniausiai yra perduodamos žmogui per angelus, kurie atlieka pagrindinę rolę perduodami dieviškąją žinutę pasiuntiniams. Angelai turi daug kitų funkcijų, bet apie tai vėliau.

- ❖ Ketvirtasis straipsnis siejamas su pasiuntiniais arba pranašais, kurie kartais atneša naują gyvenimo kodeksą arba naują įstatymą tam tikriems žmonėms, tam tikru metu arba kurie kartais turi tikslą tik reformuoti.
- ❖ Penktasis ir paskutinis tikėjimo straipsnis siejamas su Teismo diena. Jis taip pat leidžia suprasti, kad kiekvienas žmogus bus prikeltas po mirties kažkokia forma, ir bus laikomas atsakingu Dievui už gyvenimą, kurį jis nugyveno šioje žemėje.

Tai yra penki svarbiausi principai Islame. Tačiau, pasak laikinųjų, yra šeštoji sudedamoji dalis musulmonų tikėjimo įtraukta tarp esminių Šventojo Islamo Įkūrėjo, ir tai yra tikėjimas Dieviškuoju įsakymu(likimu). Pradėkime išsamesnį kiekvieno iš šių straipsnių studijavimą.

TIKĖJIMAS DIEVO VIENYBE

Atrodo, tai yra ganėtinai paprasta ir elementari sąvoka. Turėtų būti nesunku bet kam suprasti Dievo vienybę, ir ten turėtų šis klausimas baigtis. Tačiau ištikrųjų apie šią sąvoką yra daugiau negu galime numanyti. Kai žmogus studijuoja vienybės sąvoka giliai - atranda, kad visa pasaulio religija sukasi apie šią svarbią ašį. Šis tikėjimas paveikia žmogaus gyvenimą visuose aspektuose. Tai taip pat, reiškia viso kito neigimą, bet tik ne Dievo. Tikėjimas Dievo vienybe yra ne pabaiga tikėjimo, bet visi kiti tikėjimai prasideda iš šio amžinos tiesos šaltinio. Ji suteikia išsilaisvinimą nuo visų kitų jungų ir atleidžia žmogų nuo visų prievolių, išskyrus tų, kurios yra gimusios iš nuolankumo Dievui.

Šis esminis straipsnis toliau buvo išaiškintas skirtingais atžvilgiais, tiek iš Šventojo Korano, tiek iš Šventojo (Pranašo tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) tradicijų. Pavyzdžiui, deklaracija *'La houl wala kuat illa Billah'* (Nėra viską apimančios galios išskyrus Allah'ą) atidaro naujas duris gilesniam ir platesniam Vienybės supratimui. Tai panaikina visas kitas baimes, išskyrus baimę Dievo. Kita to paties pusė nukreipia mūsų dėmesį į kitą labai svarbų vienybės aspektą, t.y. kad galia pasiekti gerą yra visiškai priklausoma nuo Dievo, ir kad Jis yra Šeimininkas visų jėgos ir galios šaltinių. Todėl, kol pirma dalis yra siejama su neigiamais galios aspektais, antra siejama su teigiamais.

Taikyme žmogaus veiksmų, ketinimų ir motivacijų, šios dvi jėgos yra viską apimančios. Žmogaus ketiniami ir jo vėlesni veiksmai yra visada veikiami ir kontroliuojami baimės arba vilties, ir šiai taisyklei nėra išimčių. Tie kurie daro gerus darbus, daro tai dėl baimės ir vilties, ir tie kurie pasiduoda ydoms yra

motivuojami to paties. Netikinčiųjų baimės priklauso neigiamai, nedieviškajai kategorijai ir jos formuoja jų gyvenimus atitinkamai pagal pasaulines baimes. Kartais jie bijo užsitraukti monarchų ar valdžios organų nemalonę, kartais jie bijo visuomenės bendrai, ar priekabiautojų. Kartais jie blogai elgiasi dėl nepritekliaus ar nuostolių baimės ir t.t. Pasaulyje pilname ydų, didžioji dalis žmonių veiksmų gali būti paaiškinta siejimu su šiomis baimėmis.

Tikėjimas Vienybe išsklaido visas baimes ir sutelkia žmogaus mintis prie svarbumo bijoti Dievo, tai reiškia, kad žmogus neturėtų baimintis dėl nedieviškosios nemalonės, bet visada turėtų stengtis išvengti Dievo nemalonės ir formuoti savo gyvenimą pagal tą baimę vieną. Žmogus visada gyvena motyvuotas kažką pamaloninti, pats nebūdamas išimtimi. Ištikrųjų, dažnai jis dirba norėdamas patenkinti save net ir kaina tų žmonių, kurie jam yra brangūs.

Labiau perdėta šio požiūrio forma padaro žmogų garbintoją savo ego. Pasiiekti savo tikslą, žmogus turi pamaloninti tuos nuo kurių jo malonė priklauso. Todėl jis turi nesustodamai bandyti laimėti palankumą monarchų, valdžios organų ir t.t. - ką mes apibūdiname kaip blogiausią vergystės formą. Viltys ir baimės vergo yra visiškai priklausomos nuo jo šeimnininko užgaidų, malonių ir nepasitenkinimų. Bedievis žmogus turi daugiau nei vieną šeimnininką. Kiekvienas kitas susijęs su jo norais žmogus gali atlikti Dievo rolę jam. Jei jūs paanalizuotumėte galutinę priežastį socialinių, moralinių ar politinių blogių, pamatytumėte, kad toks garbinimas sunaikina žmogaus minčių ramybę, ir visuomenė pradeda blogėti nesustojamai.

Žiūrint iš šio taško, kai pažvelgi į esminę deklaraciją, kad nėra kito Dievo tik Allah'o, ir Vieno Vienintelio, visos baimės ir viltys siejamos su objektais kitais nei su Dievu yra išsklaidytos,

tarsi būtų pamojuota stebuklinga lazdele. Kitais žodžiais tariant, pasirinkdamas vieną šeiminką esi išlaisvintas nuo vergystės visiems kitiems. Būti tokiu vergu kitų, kaip kad ir jie yra vergai nesuskaičiuojamų dievų tikrai yra blogas sandėris. Bet tai nėra viskas. Dievai, kuriuos tokie žmonės garbina daugelyje atvejų yra jų vaizduotės vaisius, kurie negali padaryti nei gero nei blogo jiems. Dauguma vyrų, kitavertus garbina mirtinguosius tokius pat kaip ir jie, pastatydami savo savimeilę aukščiau visko. Todėl, kiekvienas iš jų lenkiasi egoistiniams dievams, jų norai kertasi vieni su kitų sukurdami chaosą.

Islamiškasis Vienybės suvokimas įdiegia žmogui - žmonių rūšies vienumo suvokimą, ir neskirsto žmonių į rases, etnias grupes, spalvas ir t.t. Tai suteikia gimimą universaliai lygumo sąvokai Islame, kuri yra išskirtinis bruožas. Todėl iš Dievo stebėjimo taško, nesvarbu kur ir kada žmonės būtų gimę, jie stovi lygūs - Jo akivaizdoje. Kaip bus netrukus pademonstruota, tai yra šis pamatas, kuris duoda išsivystymą kitiems esminiams tikėjimams ir doktrinoms Islame. Kaip ir buvo paminėta anksčiau, Islamo Vienybės doktrina yra absoliučiai nedaloma, ji neturi vietos dievybės pridėjimui bet kokia kita forma. Dievas neturi nei tėvo, nei motinos, nei Jis turi sutuoktinį. Jam duoti gimimą sunums ar dukroms yra nesuvokiama.

Kitas svarbus Dievo Vienybės aspektas paminėtas Korane siejamas su visiška harmonija Jo kūriniai. Šios harmonijos sąvoka stipriai apeliavo Einšteinui. Jis buvo priverstas atiduoti duoklę tobulai simetrijai gamtoje, kuri pasak jo reikalavo vieno kūrėjo. Jis buvo mokslininkas, ir jo harmonijos suvokimas buvo apribotas meterealioms visatoms. Bet Šventasis Koranas kalba apie harmonijos kūrimą visuose galimuose pritaikymuose. Šventasis Šventasis Koranas tvirtina, kad gamtoje sukurtoje Dievo, ir knygoje atskleistose Dievo, nėra disharmonijos, kad yra

sutapimas tarp vienos Dievo kūrybos srities ir kitos, tarp vienos knygos ir kitos.

Šventasis Koranas toliau teigia, kad yra tobulas nuoseklumas tarp Dievo Žodžio ir tarp Dievo Veiksmų, ir kad nėra prieštaravimų tarp gamtos ir dieviškojo žodžio, kaip buvo atskleista Jo pranašams. Ši tema yra labai gražiai išdėstyta pirmose penkiose *Surah Al-Mulk* eilutėse, taip yra aprašyta ir kitose Korano posmuose iš skirtingų aspektų.

Grįžtant prie asmenybės, tikėjimas Vienybė lemia svarbų vaidmenį žmogaus auklėjime ir ugdyme. Tai reikalauja pastovumo tarp žmogaus požiūrio ir veiksmų, pastovumo tarp jo santykių su Dievu ir kitais žmonėmis, taip susiejant kūrinį viena grandine nesulaužomos vienybės. Tai gali būti geriau suprasta sutelkiant dėmesį prie praktinių veiksmų, taip vadinamųjų religinių žmonių, kurie kursto neapykantą vienos visuomenės dalies žmonių prieš kitą - vardan vieno ir to paties Dievo. Šis Dievo Vienybės principas neatitinka tokių praktikavimų, ir neleidžia žmonėms kurti suskirstymo tarp Dievo ir Jo Kūrinio, ir tarp Dievo kurinių.

ANGELAI

Angelų egzistavimas yra universaliai priimta doktrina skirtingose šalyse ir regionuose. Tačiau, angelai kartais yra aptariami naudojant skirtingus pavadinimus, skirtumas yra tik terminuose. Panašiai, angelų prigimtis yra skirtingai suprantama tarp skirtingų religijų pasiekėjų.

Islamas apie angelus kalba, kaip apie dangiškosios prigimties būtybes, kurios turi esybes, kaip asmenys. Pagrindinė rolė, kurią jie atlieka – Dievo siunčiamų žinučių perdavimas žmonėms.

Bet jie yra neteisingai suprantami daugelio, net ir Islame, kaip turintys žmogiškąją formą, ar kažkokią formą ir figurą, kas yra neatskirama idėja nuo materealios egzistencijos. Materija turi turėti formą ir gerai apibrėžtas ribas. Bet dvasia slypi už penkių dimensijų, kurias žmogus supranta. Žmogus gali tikėti į dvasių egzistavimą, tik jei jis yra religingas, kitaip tai yra už jo galimybių ribas suvokti formą ir figurą dvasių. Galbūt dėl to, norėdami išspręsti šią problemą ir leisti žmogui lengviau įsivaizduoti angelus, jie yra kartais minimi religinėse knygose kaip turintys žmogiškąją formą. Ne vien tik tai, jie taip pat yra žinomi atsiradę prieš Dievo pasiuntinius forma tam tikrų pauksčių. Šventasis Vaiduoklis apsireiškė Jėzui balandžio forma.

„Kai tik Jėzus buvo pakrikštytas, jis išlipo iš vandens. Ir tą akimirką dangus atsivėrė, ir jis pamatė Dvasią Dievo nusileidžiančią kaip balandis ir apšviečianti jį.“ (Matas 3:16)

Šios įvairios nuorodos randamos religinėse knygose tikriausiai buvo atsakingos už nesupratimą apie formą ir prigimtį angelų, dominuojančią tarp įvairių religijų šalininkų. Iš angelų, kai kuriuose religijose buvo sukurti dievai, tuo tarpu originaliose knygose buvo jie buvo minimi kaip tarpininkautojai specialiai sukurti Dievo atlikti tam tikras užduotis visatoje, apie tai mes turime daugybę įrodymų daugelyje dieviškųjų knygų. Taigi nėra tikėtina, kad kai kurie žmonės nesuprastų šių teiginių reikšmingumo ir pradėtų elgtis su angelais kaip su jaunesniais Dievo partneriais. Pabandykime suprasti angelų prigimtį remdamiesi tik Koranu ir Islamo Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) papročiais nesiremdami paprastai taikomais požiūriais. Pasak Korano, visa materialinė visata kaip ir visa religinė visata yra valdoma tam tikrų dvasinių galių, kurios yra vadinamos angelais. Nors, į tam tikrus angelus yra kreipiamasi kaip į vieną asmenį, tokius kaip Gabrieliūs, Maiklas ar Izraelis, jie ištikro nedirba vieni. Kiekvienai funkcijai yra vienas lyderis ar vienas aukščiausiasis angelas, kuris valdo tą funkciją ir po juo dirba daug angelų, kurie yra minimi Šventajame Korane kaip kareiviai. Ką jie daro, yra visiškai nulemta Dievo valios ir dizaino kuriuos Jis sukūrė dalykams. Jie negali padaryti menkiausio nukrypimo nuo nustatyto kurso funkcijų, kurios yra jiems pavestos, ar iš bendro plano kurį Dievas sukūrė.

Pasak Korano, kiekvienam žmogui yra paskirti du angelai, kurie užfiksuoja gerus ir blogus poelgius, priklausomai nuo poelgio. Šiuo būdu angelų užduotis yra organizuoti įmantrią ir nuodugnią registravimo sistemą. Tai nereiškia, kad kiekvienas iš jų turi knygą rankose, rašydamas joje ką tik pamato. Iš tiesų, angelai yra atsakingi už sudėtingą sistemą, kuri registruoja žmogaus padarytų darbų poveikį jo sielai bei asmenybei, tokiu būdu geras žmogus išsivysto sveiką sielą, o blogas - nesveiką.

Siela, formuojasi kiekviename žmoguje iki pat jo mirties, ir reikalauja suvokiančio organizuotojo, kuris perkeltų žmonių minčių, veiksmų poveikį sielai. Tai yra imantrus procesas, pilnai nesuprantamas žmogui. Tačiau, mes dalinai pastebime šį atvejį, kai nusikaltėliai įgauna skirtingą veido išraišką nuo kilnių žmonių. Nėra visai neįmanoma nepastabėti tokių skirtumų, nors taip pat tai negali būti apibūdinama tik kaip balta ir juoda ar kitais materealiais terminais. Iš tikro, didžiulės visatos administravimas, nuo pat jos pradžios per kelių bilijonų metų evoliucinės istorijos kursą, reikalauja didžiulės organizacijos nuolatinio dėmesio ir kontrolės. Tai yra atliekama nesuskaičiuojamos gausybės angelų, kurie tiesiogiai valdo visatą ir jos sudėtingą įsakymų sistemą, kaip Dievo agentai.

Pagal tradicijas (Šventojo Islamo įkūrėjo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai)), mes galime suprasti iki tam tikro laipsnio universalumą angelų galėjime materealizuotis skirtingomis formomis ar apsireiškimais, kurie neturi jokio sąryšio su jų tikrąja egzistencijos forma, kuri yra už žmogaus suvokimo ribų ir turi skirtingas dimencijas nei tas kurios yra mums žinomos.

Buvo minima, kad vieną kartą nepažįstamas žmogus įžengė į mečetę, kurioje Islamo įkūrėjas sėdėjo su savo kompanijonais. Šis žmogus prisiartino prie draugijos, atsisėdo pagarbiai pirmoje eilėje ir pradėjo klausti klausimų susijusių su Islamo prigimtimi. Pabaigęs savo klausimus, jis atsikėlė ir išėjo. Tie, kurie visa tai matė, buvo nustebinti, nes pirmiausiai šis žmogus buvo visiškai nepažįstamasis, kuris turėjo nukeliauti kažkokį tai atstumą norėdamas pasiekti mečetę. Mažuose miesteliuose žinia apie tokius atvykimus neišlikdavo paslaptimi, kiekvienas žinodavo kas atvykdavo ir kokių tikslu. Bet šiuo atveju, atvykimas buvo toks greitas, kad jis atrodė paslaptinai. Antra, nėra kelionės

žymių nei ant jo pačio nei ant jo drabužių. Žvaliai atrodantis ponas, vilkintis drabužius be jokios dėmelės. Dar daugiau, būdas kuriuo jis pradėjo klausti klausimus be jokios įžangos, ir jo skubus išvykimas buvo neįprastas.

Greičiau negu Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) kompanijonai galėjo kažką pasakyti, Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) pats informavo, kad tas žmogus ištikro buvo angelas Gabrielius, kuris paklausė pagrindinių klausimų, kad kompanijonai galėtų susipažinti su faktais susijusiais su jo gautais atsakymais. Kai kurie kompanijonai išbėgo iš mečetės norėdami sutikti užsimaskavusį angelą, kaip jie galvojo, bet niekur nebuvo jokio pėdsako likę. Niekas iš miestelio neprisipažino matę tokį žmogų. Kadangi šitas įvykis yra užregistruotas autentiškose papročių knygoje, mes galime saugiai padaryti išvadą, kad angelai kartais apsireiškia paprasta žmogiškąja forma norėdami atlikti įvairias užduotis. Mes randame angelų minėjimą daugelyje kitų papročių, ypatingai siejamų su Badr ir Uhad kovomis, bet tikriausiai būtų netinkama pradėti ilgą diskusiją siejama su šiuo klausimu.

Priešingai nei Koraniškajame požiūryje, beveik kiekvienoje tautoje bendrai laikomame požiūryje apie angelus tarp įvairių religijų yra dažniau galvojama iš pasakų pusės, nei kad jie priklauso dangiškosioms egzistencijos formoms. Yra laikoma, kad angelai turi sparnus kaip paukščiai ar fėjos, ir plasnoja jais kai skrenda iš vienos vietos į kitą. Šis nesusipratimas yra greičiausiai gimęs iš pernelyg tiesioginio religinės terminologijos taikymo, kuri paprastai yra paslaptinga ir dažnai turi metaforines užuominas. Todėl, mes irgi randame Šventajame Korane minimus sparnus kalbant apie angelus, randame, kad jie gali turėti ir du ir tris ir keturis sparnus:

الْحَمْدُ لِلَّهِ قَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ

Visa šlovė priklauso Allah 'ui, Kūrėjui dangaus ir žemės, angelus skyrusiam pasiuntiniais, kurie su dviem, trim ir keturiais sparnais
(Šventasis Koranas 35:2)

Šventasis Koranas turi labai specifišką stilių išaiškinti tokioms ištraukoms, kur gali slypėti nežinomybės pavojus. Jis tai padaro su pagalba panašių vartojimų. Sparnai, pavyzdžiui, taip pat yra minimi pasakojant apie sūnaus požiūri link jo senesnių tėvų. Šventasis Koranas, primena sūnui nuleisti gailestingumo sparną ant savo tėvų, kaip kad jie užaugino jį kai jis buvo dar kūdikis. Sparnai reiškia bruožus ir galią ir mes tikime, kad tokia prasme sparnai yra suteikiami angelams, ar asmenims teigiantiems dieviškąjį išsivystymą tarp kitų religijų. Pavyzdžiui, Gita (Hindų religijos šventajame raštų rinkinyje) parašyta, kad Krišna turi keturias rankas vietoj dvejų. Papildoma pora rankų tarnauja tokiu pat tikslu, kaip ir sparnai randami kitose dieviškosiose knygos. Angelai yra atsakingi už valdymą bei palaikymą gamtos įstatymų. Virusai ir bakterijos yra valdomi, organizuojami ir palaikomi specifinių angelų, kurie dirba harmoningai vieni su kitais išlaikydami tobulą pusiausvyrą. Panašiai, ekosistemos nėra atsitiktinės ar chaotiškos, bet yra reguliuojamos nematomų, dvasinių būtybių, kurias mes vadiname angelais.

NUPUOLUSIO ANGELO ATVEJIS

Yra dar vienas labai nesuprastas epizodas susijęs su Šėtonu. Yra sakoma, ir yra tikima, kad prieš jo nuopolį jis priklausė angelų kategorijai. Šventasis Koranas atmeta šį požiūrį ir pristato šėtoną, kaip turinti ugningą prigimtį, todėl priklausančią tokios gyvybės formoms, kurios yra sukurtos iš ugnies, pavyzdžiui Džiną.

KNYGOS

Atsigręžkime į trečią tikėjimo straipsnį, kuris yra tikėjimas knygomis. Musulmonams privaloma tikėti ne tik dieviškuoju raštu atskleisto Šventajam Islamo įkūrėjui, kuris yra vadinamas Koranu, bet taip pat yra svarbu kiekvienam musulmonui tikėti tokiais dieviškais apsireiškimais pateiktais kitiems pasiuntiniams, nesvarbu iš kur ir kuriame amžiuje tai įvyko. Esminis musulmonų tikėjimas yra, kad jei kažkas išpažystą tikėjimą Korano šventosios prigimties ir atsisako pripažinti dieviškąją kilmę kitų knygų, tokių kaip Senasis Testamentas ir Naujasis Testamentas, jo išpažinimas Islamo butų pripažintas negaliojančiu.

Šis tikėjimas išprendžia dalį problemų, bet sukuria kitas, ir turi būti išstudijuotas labiau. Jis suteikia pagrindus ant kurių žmonių vienybė galėtų būti pastatyta žemėje, atitinkamai su jo tikėjimu Dievo Vienybės. Tai pašalina šaknį, atsakingą už tarp-religinę disharmoniją ir nepasitikėjimą. Bet šis tikėjimas dieviškąją visų knygų prigimtimi sukelia daug labai sudėtingų klausimų.

Bestudijuodami knygas, kurios tvirtina esančios dieviškosios prigimties, mes randame prieštaravimus, net tik šalutinėse srityse jų mokymų, bet taip pat pagrindiniuose ir esminiuose tikėjimuose. Tad negali būti, kad jie visi atėjo iš to paties amžinos šviesos šaltinio. Tipinis pavyzdys, gali būti gerai atvaizduojamas faktas, kad daugelis tokių knygų yra pilnos ištraukų, kurios yra suprantamos ir interpretuojamos jų pasiekėjų ir priveda prie tikėjimo mažesnėmis dievybėmis, kurios dalinasi dieviškumą su Aukščiausiaja Butybe. Kai kuriose knygose, Dievas yra pristatomas, kaip dievų šeimos galva, ir turintis partnerius, sūnus ir dukteris. Kitose knygose, šventos žmogiškosios figūros yra priskiriamos turinčiomis

nežmogiškas galias, kurios yra tinkamos priklausyti tik Dievui. Yra ir kitų knygų, kuriose Dievo Vienybė yra pabrėžiama taip stipriai ir be kompromisų, nepaliekant vietos niekam dalintis Dieviškosiomis savybėmis bet kuriuo būdu. Šventasis Koranas, išsiskiria šiuo aspektu tarp visų raštų iš pagrindinių pasaulio religijų.

Kaip Šventasis Koranas išprendžia šią dilemą? Pasak Korano, tai yra universali tendencija - palaipsniui įterpti žodžius į dieviškuosius mokymus, kurie buvo užtikrinti religijos įkūrėjams. Pakeisti sąvoką Vienybės į politeizmą yra tos pačios tendencijos pasireiškimas. Mes neabejotinai, galime surasti įrodymus šios tiesos sekdami istorinius pakeitimus tekste, ar teksto interpretacijas, nuo to laiko kai raštas buvo atskleistas pirmą kartą. Todėl, Šventasis Koranas sutelkia mūsų dėmesį į faktą, kad visos dieviškosios knygos atitiko jų esminiuose mokymuose tik pradžioje. Nėra reikalinga sekti kaip per amžius knygos pakito, nes logiškai mąstant negali būti jokios kitos išvados tik ta kuri yra padaryta Šventojo Korano. Jei nėra jokio kito Dievo, tik Aukščiausioji Būtybė, ir jei visų religijų tvirtinimai, kad dieviškosios knygos atsirado iš Dievo turėtų būti priimtos, tada turi būti atitikimas tarp tokių knygų, bent jau jų pagrinduose.

Žmogus susiduria su kitu svarbu klausimu susijusiu su būdu, kuriuo galime nustatyti originalius doktrininis mokymus bendrus visoms religijoms. Žmogus turi surasti logiškai priimtina metodologiją atskyrimui blogio nuo gėrio. Esminis tikėjimas iš Šventojo Korano perspektyvos yra taip susiderinęs su žmogaus prigimtimi, kad jie lengvai nuskęsta į žmonių širdis vien tik jų teisumo galia.

Jie yra tokie:

وَمَا أَمْرُهُ إِلَّا لِيُعْبَدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ
حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ

*“Jiems buvo liepta niekas kita, kaip tik garbinti Allah’ą, būdami nuoširdūs
Jam paklusnumu ir būdami dori, ir atlikti kasdienes maldas ir duoti
išmaldą Ir tai yra religija teisingo kelio žmonių”*

(Šventasis Koranas 98:6)

Tai reiškia, kad visų religijų įkūrėjams pasaulyje buvo kategoriškai pasakyta, kad jie privalo garbinti vieną tik vienintelį Dievą nuoširdžiai, atsiduodami jam visiškai ir grynai tik Jam vienam. Jiems taip pat buvo pasakyta reguliariai melstis (kaip institucionizuota jų religijoje) ir leisti pinigais (vardan Dievo) nepasiturintiems ir skurstantiems, ir dėl kitų panašių filantropinių tikslų. Yra sunku surasti nepitarimą tam, kad ir kuriai religijai žmogus priklausytų.

Šioje preliminarioje kalboje mes nenorime įsitraukti į ilgą diskusiją apie įvairius garbinimo metodus nustatytus Dievo ir priešzastis kodėl jos yra skirtingos. Dabar mes sutelkiame dėmesį į priešzastys kodėl religijos atrodo esančios skirtingos tiek pagrindiniais ir tiek detaliais mokymais.

Trumpai mes galime pasakyti, kad laiko ranka yra negailestinga, ir kad nykimo sąvoka yra neatskirama nuo laiko sąvokos. Viskas kas yra nauja, turi pradėti senti ir pasikeisti. Žmogus gali žiūrėti į griuvėsius didžiųjų pilių ir rūmų su nuostaba, bet net ir pastatai pastatyti tų pačių monarchų ir suprojektuoti tų pačių architektų nėra išimtis šiam įstatymui. Kartais jie yra atkuriami vėlesnių kartų ir jie pakeičia dizainą taip drastiškai, kad pastatas praranda bet kokį savo originalios formos panašumą. Kartais jie yra apleisti ir tampa griuvėsiais. Pasak Korano, sritys

bekompromisių skirtumų visose religijose yra darbai žmonių priklausiančių vėlesniams amžiams. Šviesoje šių universaliai priimtinių Šventojo Korano mokymų, Islamas atrodo išgrindė kelią susivienijimo visoms religijoms, bent jau pamatiniuose dėsniuose. Taigi tai pašalina žmogaus padarytus barjerus ir kliūtis sukurtus išlaikyti religijas atskirtas kaip skirtingus subjektus.

Aukščiau paminėta priežastis nėra vienintelė atsakinga už mokymų išsiskyrimą matomą įvairiose knygose. Kai kurie skirtumai tikrai nebuvo padaryti žmogaus, bet buvo reikalingi tuo laikotarpiu. Kai žmogus laipsniškai pažengė į priekį įvairiose civilizacijos ir kultūros srityse, moksle ir ekonomikoje, skirtinguose istorijos etapuose jam reikėjo specifinių mokymų susijusių su tuo laiko periodu, ir dieviškoji knyga būtų atskleista šiam tikslui. Šie su tam tikru laikotarpiu susiję mokymai nebuvo universalūs, bet skirti tam tikroms situacijoms ir reikalavimams. Tam tikrais laikais, žmogus gyveno primityviai. Jo protinė pažanga buvo limituota, jo visatos žinios siauros. Jis net pilnai nesuvokė pasaulio, kuriame gyvena. Susisiekimo būdai prieinami jam buvo nepajėgus pagelbėti jam suprasti prigimtį ir žemės platybes bei universalumą žmogaus. Labai dažnai žmogaus egzistencijos suvokimas apsiribojo mažame žemės plote ar šalyje, kuriai jis priklausė.

Daugelyje dieviškųjų knygų atskleistų tuose laikotarpiuose, mes nerandame egzistavimo pasaulio už šių limituotų teritorijų, kuriose tie žmonės, kuriems knygos buvo adresuotos priklausė. Tai nebūtinai reiškia, kaip kurie pasaulietiniai filosofai leistų mums manyti, kad šis faktas yra užtektinas įrodyti, kad knygos susijusios su šiuo klausimu buvo greičiau sukurtos žmogaus nei dieviškosios prigimties.

Visi dieviškieji mokymai buvo susiję ne tik su reikalavimais bet taip pat su informacija turima to amžiaus žmonių, kitaip to amžiaus žmonės iškeltų prieštaravimus prieš to laiko pasiuntinius, apkaltindami juos prieštaraujančius bendrai nusistovėjusiems faktams. Tai galėtų sukelti neišsprendžiamą dilemą pasiuntiniams, nes jie patys turėjo tokias pačias žinias kaip ir žmonės. Daug įdomių pavyzdžių, galime rasti Šventajame Korane, kur gamtos suvokimas žinomas to laiko žmonėms, buvo įrodytas neteisingu vėlesnio amžiaus išsimokslinusių žmonių. Kad ir kurią poziciją Šventasis Koranas pritaikė, tai vistiek išliktų pažeidžiama prieštaravimams arba šiuolaikinių žmonių arba žmonių gyveniančių vėliau. Yra nuostabu, kaip Šventasis Koranas išsprendžią šią problemą, ir jokių būdu negali būti kritikuotas šiuolaikinių dienų filosofų ir mokslininkų.

Toliau sekanti iliustracija būtų ypatingo dėmesio. Šio amžiaus žmogui nereikia būti labai išsimokslinusiame, kad jis žinotų, jog žemė sukasi apie savo ašį, bet jei kas nors būtų pasakęs šį pareiškimą prieš 1400-us metų ir dryšęs priskirti tai Dievui, arba jis būtų atmestas kaip esantis absoliutus neišmanėlis, arba Dievas būtų buvęs pašieptas, kaip neturintis žinių apie dalykus kuriuos Jis tvirtina sukūręs. Šventasis Koranas budamas universalialia knyga visiems amžiams, negalėjo išvengti nepaminėdamas šios temos visiškai, arba žmonės vėlesnių amžių, tokių kaip mūsų, būtų teisingai kaltinę jį dėl neturėjimo žinių apie visatą. Sutikdamas šį iššūkį, Šventasis Koranas kalba apie kalnus toliau esančia ištrauka, pristatydamas juos kaip laisvai kintančius ar plaukiojančius palei krantą, kol tuo tarpu žmonės suvokia juos kaip nepajudinamus.

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدًا وَهِيَ كَأَنَّهَا مَرَّ السَّحَابِ

„Tu matai kalnus ir įsivaizduoji juos esančius stacionarius, kol tuo tarpu jie yra judantys kaip debesys.

(Šventasis Koranas 27:89)

Aišku kalnai neplaukiotų be žemės, kuri juda kartu su jais. Bet gramatinis laikas naudojamas yra laikas naudojamas ateičiai. Tad ištrauka gali būti išversta kaip : „Kalnai juda nesustojamai, nedarydami jokių pastangų iš jų pusės.“, taip pat gali būti išversta : „Kalnai judės taip lyg buriuotų“. To laiko žmonėms priimtinesnis buvo antras vertimas, bet jie pamiršo pastebėti kitą dalį, kuri sako : „Kol tuo tarpu jūs manote jie yra napajudinami“. Kaip galėtų žmonės bet kokio amžiaus galvoti, kad kalnai yra napajudinami, jei staiga jie pradėtų judėti? Apibūdinimas jų judėjimo, yra nuostabus reiškiny susijęs su apibūdintais aukščiau minėtoje ištraukoje.

Todėl logiškai, vienintelis tinkamas vertimas būtų : „Kol tu suvoki kalnus esančius napajudinamus, ištikrųjų jie yra nuolat judesyje“. Yra ir daugiau panašių pavyzdžių Šventajame Korane, bet aš jau apibūdinu juos kitoje savo kalboje pavadintoje : „Racionalumas ir Atskleidimas susijęs su Žiniomis ir Tiesa“ [*Rationality and Revelation in Relation to Knowledge and Truth*]. Bet kuris skaitytojas susidomėjęs tolimesnėmis studijomis, gali pasiskaityti daugiau pavyzdžių toje kalboje.

Mes tikrai žinome, kad tuo laikotarpiu kai *Vedos* buvo atskleistos žmonėms gyvenantiems Indijoje, Indai turėjo mažai žinių apie pasaulius už jūrų. Todėl, ten nėra jokių paminėjimų apie kitas šalis ar žmonių ne iš Indijos, už natūralių ribų už Himalajų kalnų ar jūrų ribų. Tyla *Vedy* apie šią temą, gali būti tinkama ir gerai suprantama tyla ateinanti iš Dievo. Turėtų būti

pasakyta aiškiai, kad faktai paminėti dieviškose knygose yra dvejų kategorijų. Pirma kategorija sudaryta iš pasaulinių faktų, kurie gali būti suprantami ir patvirtinti visų žmonių, nesvarbu kuriai religijai jie priklausytų. Šie yra faktai, kuriuos mes aptarėme aukščiau esančioje kalboje. Kas liečia faktus susijusius su kito pasaulio dalykais, bet koks žmogus gali tvirtinti bet ką apie juos, nes jie slypi už žmogaus patvirtinimo ribų.

Nepaisant skirtumų, pamatiniai panašumo taškai yra visada atsekami, jei tik žmogus pradės gyčiau studijuoti orginalias knygas. Kaip archeologai gali atkurti orginalų dizainą studijuodami griuvėsius, taip pat netūrėtų būti sunku atidžiam stebėtojų perskaityti žinutę Vienybės net per rūko uždangalus sukurtus religijų pasiekėjų, kai jie atitolsta nuo laiko pradinių pasiuntinių.

Mes trumpai paminėjome kai kuriuos skirtumus, kurie buvo tyčia sukurti prieš tuos, kurie buvo su žmogaus įsikišimu. Norint iliustruoti paskesnę, mes galima atsigręžti į *TOROS* mokymus, kurie atrodo atima atleidimo galimybę. Normaliam stebėtojų, moderniam amžiuje tai gali pasirodyti greičiau kaip nedieviškas mokymas, nesubalansuotas ir palankesnis kerštui. Bet akylesnis egzaminavimas to amžiaus reikalavimų parodytų šitą mokymą visai kita šviesa. Mes žinome, kad Izraelio vaikai, buvo valdomi slegiančių ir despotinių Faraono taisyklių, ir iš jų buvo atimtos pagrindinės žmogaus teisės. Jie buvo priversti gyventi gyvenimą pažeminimo ir vergovės, nepripažino teisės gintis ir smogti atgal engiančiajam.

Beveik du šimtmečiai tokio gyvenimo faktiškai apvogė juos, jų kilnių žmogiškųjų sąvybių. Jie greičiau atiduotų savo teisę atkeršyti vardan atleidimo, bet tai tik dar vienas vardas visiško bailumo. Jei jiems būtų duotas aiškus pasirinkimas ar atkeršyti, ar atleisti, būtų mažai iš jų, kurie pasirinktų atleidimą. Taigi,

Toros mokymas, nors ir atrodytų griežtas ir pernelyg visapusiškas, jis yra idealiausias mokymas susijęs su to laiko reikalavimais. Tai buvo serganti valstybė, kuri buvo lemta pagydyti su karčia šio įsakymo piliule.

Beveik 13 amžių praktikavimo tokio negailestingo keršto, tikrai sukietino Izraelitų širdis į akmenis. Tai buvo šiuo laikotarpiu, kai Mesijas atėjo, kuris pats buvo gailestingas, mylimas ir kuklus. Jei Dievas šiuo metu leistų žydams pasirinkti atleidimą ar kerštą, jie neabejotinai būtų pasirinkę kerštą, net nesapnuodami apie atleidimą. Išskyla klausimas, koks turėtų būti idealus mokymas Jėzaus laikais? Aišku atleidimas, bet be keršto galimybės. Ir tai yra tiksliai kas ir nutiko. Ši iliustracija aiškiai parodo, kad tam tikri mokymai, nors atrodytų prieštaraujantys, bet iš tikro tarnauja tokį patį tikslą, kaip kad Dievo dizainas turėtų. Tikslas yra sergančiųjų gydymas, tik sergantiesiems gali reikėti skirtingų vaistų skirtingais laikais.

PRANAŠAI

Ketvirtasis pamatinis Islamo straipsnis yra tikėjimas visais pranašais. Šis straipsnis yra logiškas 3-iam reikalavimui. Ta pati filosofija, kuri slypi tikėjime visų knygų taip pat reikalauja tikėjimo visais pranašais. Šventasis Koranas kalba apie daugybę pranašų, kurie daugiausia priklauso Vidurio Europos pranašų linijai, pradedant Adamu (ramybė jam) iki pat Pranašo Muhammado (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) laikų. Bet yra ir išimčių šiai taisyklei. Yra du dalykai minimi Korane, kurie yra sietini su šiuo klausimu:

- ❖ Nors kai kurie vardai ir istorijos kai kurių pranašų buvo atskleistos Šventajam Islamo Įkūrėjui, bet šis sąrašas jokių būdu nėra išsamus. Tai yra tik pavyzdiniai vardai ir yra daug pranašų, kurie nėra minimi Korane.
- ❖ Sąraše pranašų, kurie yra konkrečiai įvardijami, yra tam tikrų vardų, kurie neatrodo, kad priklausytų Izraelio pranašams. Dauguma komentatorių todėl yra linkę tikėti, kad ne-arabų pranašai buvo įtraukti į sąrašą, tik norint reprezentuoti išorinį pasaulį. Pavyzdžiui, Dhul-Kifl yra vienas vardas sąraše pranašų, kuris yra negirdėtas arabų arba semitų užuominose. Kai kurie mokslininkai atsakė šį vardą iki Budos, kuris buvo Kapeel, kas buvo sostinė mažos valstijos buvusios prie Indijos ir Nepalo pasienio. Buda, ne tik priklausė Kapeel, bet daugelį kartų buvo kreiptasi į jį kaip iš Kapeel. Dhul-Kifl butent tai ir reiškia. Turėtų būti paminėta, kad priebalsio „p“ arabų kalboje nėra, ir artimiausias jam yra „fa“. Todėl, Kapeel išverstas į arabų kalba tampa *Kifl*.

Be įrodymų Korane, yra viena nuoroda, kuri yra prieštaringa tarp komentatorių. Yra paprotys užfiksuotas Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) kuris įvardija indų pranašą. Jo žodžiais:

كان في الهند نبيا اسود اللون اسمه كاهنا

„ Buvo pranašas Dievo Indijoje,
kuris buvo tamsios spalvos ir vardu : Kahan “

Kiekvienas susipažinęs su Indijos religine istorija iškart susietų šį apibūdinimą su Krišna, kuris pastoviai yra apibudinamas Indų literatūroje kaip buvęs tamsios veido spalvos. Taip pat, pavadinimas *Kanhaya* yra pridedamas prie Krišnos vardo. Taip pat *Kanhaya* yra sudarytas iš tokių pačių priebalsių K,N,H kaip ir vardas *Kahan*, ir tai jokių būdu nėra nereikšmingas sutapimas. Bet ar koks ne-arabų pranašas buvo minimas vardu ar ne yra tik akademinė diskusija. Negalima neigti fakto, kad Šventasis Koranas padaro privalomą kiekvienam musulmonui ne tik tikėti visais pranašais, bet taip aiškiai informuoja mus, kad kiekviename pasaulio regione ir kiekviename amžiuje Dievas iškėlė pasiuntinius ir pranašus.

Šis pricipinis tikėjimas pranašų įkūrėjų ir jų vėliau buvusių pranašų visose religijose yra unikali deklaracija tik Korane, jos nėra jokioje kitoje dieviškoje knygoje. Tai apšviečia kūrinio universalumą taip pat ir Islamo visapusiškumą. Jei Koraniškasis tvirtinimas, kad Korano mokymai yra skirti visam pasauliui yra tikras, tada jis turi pripažinti tiesą visų pranašų. Kitu atveju pasiekėjai daugelio kitų religijų neras jungiančio tilto tarp jų ir Islamo.

Pripažinimas visų knygų tiesos, bei pripažinimas visų pranašų yra revoliucinė deklaracija, kuri turi daug naudos žmogui. Tarp kitų dalykų, ji stipriai išgrindžia kelią tarp-religinei taikai ir harmonijai. Kaip gali vienas žmogus būti taikus su pasiekėjais kitų religijų, jei kiti laiko jo religija netikra ir jei viena religija monopolizuoja tiesą tik savo vienos religijos labui?

Tai yra visuotinis pastebėjimas, kad įvairių religijų pasiekėjai dažniausiai žino labai mažai apie doktrinius aspektus jų pačių religijos. Tik išventinti kunigai ar kiti lyderiai yra laikomi saugotojais religinių žinių, ir į juos žmonės kreipiasi kai jiems reikia religinių nurodymų. Tokie žmonės yra jautresni dėl klausimų apie jų pranašus, net labiau negu klausimuose apie Dievą ir Jo garbę.

Be Islamo, nei viena kita dieviškoji religijų knyga neturi liudijimų apie kitų religijų įkūrėjų tiesą. Neturėjimas jokio pripažinimo tiesos kitų pranašų išskyrus jų pačių religijos, atskyrė religijas viena nuo kitos, kiekviena pripažindama tik savo tiesą, ir kiekviena laikydama kitų religijų pranašus apsimetėliais. Nors kasdieniniame gyvenime mes nerandame šios išraiškos išreikštos labai stipriai, sunki realybė išlieka ta, kad jei pasiekėjai bet kurios religijos priima savo tikėjimą rimtai, tada jie turi laikyti visas kitas religijas klaidingomis, net ir jų šaltinius. Yra sunku įsivaizduoti krikščionį, kaip tikrą Krikščionybės tikėtoją kaip jis ją supranta šiandieną, kuris patvirtintų Budos, Krišnos ar Zoroaster tikrumą. Ypatingai krikščionių pozicija prieš Šventąjį Islamo Pranašą (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) būtent paminėta aukščiau, jie turi paskelbti jį kaip apsimetėlį, nes kitaip vienintelė alternatyva jiems yra tapti musulmonais. Žmonės, kurie studijuoja kultūra ir papročius rytų Azijos aptarinėdami šį klausimą visada išlaikydavo savo poziciją labai aiškia, daugelis tarp jų net

neslėpia priešiško Islamo ĩkūrėjui darydami prielaidą, kad jis turi būti klaidingas. Tas pats yra taikytina ir kitoms religijoms.

Nors kasdieniniame gyvenime mes nedažnai susiduriame su tokiais ryškiais nemandagumo pavyzdžiais ir įžeidimais, bet ar vienas laiko savo požiūrį sau ar atvirai apie tai kalba, pertvara vistiek išlieka. Dėl to yra akivaizdu, kad visų religijų pasiekėjai yra susiskirstę tarpusavyje prieš visus kitus, ir berjeras tarp tiesos ir melo, teisingumo ir blogio priveda prie užkirtimo kelio harmonijai religijoje, kuri yra taip reikalinga žmogui šiandieną.

Žinoma, yra labai civilizuotų ir išsilavinusių krikščionių šiame pasaulyje, kurie iš mandagumo neižeistų musulmonų atmesdami Šventąjį Islamo Pranašą (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) kaip apsimetėlį. Tačiau, krikščionys pasak jų tikėjimo, neturi kitos išeities bet atmesti tiesą apie Islamo ĩkūrėją. Musulmono atveju yra visai kita istorija. Kai musulmonas kalba apie Jėzų Kristų (ramybė jam) arba Mozę (ramybė jam) ar Krišna ar Budą su garbinimu ir meile, jis tai daro, nes neturi kitos išeities. Tai yra pamatinis straipsnis jo tikėjimo ištiesti ne tik žmogiškąjį mandagumą, bet ir nuoširdžiai tikėti jų teismu ir garbe. To šviesoje, šis straipsnis tikėjimo turi svarbumą globaliu mastu. Jis sukuria tarp-religinę taiką ir harmoniją ir nuoširdžiai sukuria atmosferą bendro pasitikėjimo ir meilės. Kaip ir Dievo vienybė, jis turi esminę savybę buvimo nepakeičiamu ir nėra tam jokios kitos alternatyvos.

Pažadėtasis Mesijas, Hazrat Mirza Ghulam Ahmad (ramybė jam) iš Kadiano, apibendrina Islamiškąjį tikėjimą kitais pranašais taip:

Vienas iš principų, kuris suformuoja mano tikėjimų pagrindą yra sietinas su jau ĩkurtomis pasaulio religijomis. Šios religijos buvo plačiai priimtos įvairiose žemės kampeliuose. Jos ĩgavo

*amžiaus mąstą ir pasiekė brandumo stadiją. Dievas mane informavo, kad nei viena iš šių reiligijų nebuvo klaidinga jų ištakose ir nei vienas iš pranašų nebuvo apsimetėlis.*¹

*Tai yra gražus principas, kuris propoguoja taiką ir harmoniją, kurioje slypi susitaikymo pamatai, ir kas padeda moralinei žmogaus būklei. Visi pranašai, kurie atsirado pasaulyje, nesvarbu ar Indijoje, ar Persijoje ar Kinijoje ar kurioje kitoje šalyje, mes tikime jų visų teisumu, vieno ir visų.*²

Su šio fakto nustatymu, kad visi pranašai visame pasaulyje visais laikais atėjo iš Dievo, scena atrodo yra sukurta universaliam pranašui. Priėmimas šio universalaus pranašo reikalauja abipusiškumo. Kai tu tikiesi, kitus tikėti tuo kuo tu laikai teisinga, tikrai padėtų jei tu būtum liudininkas tiesos tokių šventų žmonių kuriais kitas nenukratomai tiki.

Todėl Islamas padaro pamatus šiam vieno pranašo universalumui. Ir taigi, tvirtinimas Korano, kad Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) buvo iškeltas ne tik arabijai, bet ir visai žmonijai yra pagrįstas prasminga filosofija. Mes randame paminėjimus visose religijose, kad ateities utopija ar auksinis amžius bus, kai visa žmonija būtų surinkta po viena vėliava. Bet neatrodo, kad būtų padėtas pamatas suvienyti žmones ir jų tikėjimus bei dogmas. Pirmą kartą religinėje istorijoje, Islamas padarė kelią universaliai religijai paskelbdamas, kad visi pasaulio žmonės, skirtingais laikotarpiais buvo palaiminti su dieviškųjų pasiuntinių pasirodymų.

¹ Išversta iš originalo urdu kalba *Tohfa Qaisariya* psl. 256, *Roohani Khazain* (Dvasiniai lobiai), 12 tomo, Išleisto 1984 Surrey. (Anglijoje).

² tas pats šaltinis 259psl.

Pasak Šventojo Korano, pranašų institucija yra universali ir neturinti laiko apribojimų. vartojami du terminai apibūdinti tas pačias pareigas, kiekvienas su šiek tiek skirtingomis konotacijomis. Terminas *An-Nabi* turi pranašystės konotaciją. Tiems, kuriuos Dievas pasirenka atstovauti Jam - suteikia žinias apie tam tikrus svarbius ateities įvykius. Jiems taip pat yra pasakoma apie svarbius praeityje įvykusius įvykius, apie kuriuos žmonės nežino. Ir jų žinojimas apie šiuos įvykius yra kaip ženklas, kad jie buvo informuoti Viską Žinančios Būtybės. Tokios pranašytės patvirtina pranašų tikrumą, kad žmonės galėtų jiems paklusti ir priimti jų žinią.

Antrasis terminas susijęs su pranašais yra – *Al-Rasool* arba Pasiuntinys. Tai yra siejama su pranašams suteiktų svarbių apreiškimų turiniu ir jų žinutės perteikimu žmonijai Dievo vardu. Šios žinutės gali kalbėti apie naują įstatymo kodeksą, arba jos gali tiesiog išpėti apie praeities praradimus susijusius su anksčiau atskleistais įstatymais. Šios abi yra suvienytos vienam žmogui, ir todėl visi pranašai gali būti pavadinti pasiuntiniais, ir visi pasiuntiniai – pranašais.

Pasak Islamo, visi pranašai yra žmogiškosios būtybės ir nei vienas iš jų neturi antžmogiškų savybių. Kur stebuklai yra priskirti pranašams, kurie yra suprantami kaip rodantys savo antžmogiškas savybes, kategoriškai ir aiškūs pareiškimai iš Korano atmeta tokią galimybę. Žmonių prikėlimas iš numirusių yra vienas tokių stebuklų priskirtas tam tikriems pranašams. Nors panašūs apibūdinimai yra randami daugelyje dieviškųjų raštų ar religinių knygų, pasak Korano jie nėra skirti būti priimami tiesiogine prasme, bet turi metaforinę konotaciją. Pavyzdžiui, yra priskiriama Jėzui (ramybė jam) mirusiojo prikėlimas naujam gyvenimui.

Bet Šventasis Koranas pasakoja apie Pranašą Muhammadą (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) tais pačiais terminais, tais pačiais žodžiais taikomais jo stebuklo susiejusiu su dvasiniu atgimimu. Panašiai yra atveju, kai kalbama apie paukščių sukurimą iš molio ir jų sukėlimą skirti Dievo vardu. Šie paukščiai yra tiesiog žmonės, kuriems yra suteiktas sugebėjimas dvasinio skrydžio, lyginant su žemiškaisiais žmonėmis.

Nei vienam pranašui nebuvo suteiktas ypatingai ilgas gyvenimas, kuris jį padarytų išskirtiną ir aukščiau visos brolybės pranašų, kuriai jis priklauso. Taip pat, nei vienas pranašas nėra minimas kaip pakilęs žmogiškuoju kūnu į toli esančius visatos kampelius. Kur yra toks paminėjimas, turima omenyje dvasinį pakilimą, ne kūnišką pakilimą, kurį Šventasis Koranas kategoriškai pareiškia esantį prieš pranašų turimas savybes. Kai Šventasis Islamo Įkūrėjas buvo reikalaujamas knygos žmonių pakilti į dangų fizine forma ir parnešti knygą, atsakymas kurį Dievas jį išmokė buvo paprastai šis:

قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا مَّرْسُومًا

*Pasakyk jiems: „Šventas yra mano Viešpats.
Aš nesu daugiau, nei žmogus ir Pranašas“*

(Šventasis Koranas 17:94)

Šis atsakymas atmeta visus kitus tvirtinimus, apie kitus pranašus, kurie yra manomi kaip pakilę savo fizinę formą į dangų. Argumentas suprantamas šiuo atsakymu, yra, kad jokia žmogiškoji būtybė taip pat ir pranašai negali pakilti su savo žemiškuoju kūnu į dangų, kitu atveju Pranašas Muhammadas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) taip pat būtų galėjęs pakartoti tokį patį stebuklą. Išryškinimas žmogiškųjų pranašų

savybių ir jų žmogiškųjų limitų yra vienas gražiausių požymių esminiuose Islamo mokymuose. Pranašai pranoksta, žmonės ne todėl, kad jie buvo apdovanoti antžmogiškomis savybėmis, bet tik todėl, kad galėjo išnaudoti žmogiškąsias savybes, kuriomis jie buvo apdovanoti. Jie išliko žmonėmis nepaisant pakilimo į didžias dvasines aukštumas, ir jų elgesys kaip toks liko nepakartojamas kitų žmonių.

Kalbant apie pranašystės testinumą, Islamas kategoriškai skelbia Šventąjį Pranašą (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) esantį, paskutinį įstatymą nešantį pranašą ir Koraną kaip paskutiniąją dieviškąją knygą, kuri yra tobula ir apsaugota nuo pakitimų per amžių amžius. Joks pakitimas nėra galimas abiejais atvejais, kol knyga yra tobula ir apsaugota nuo žmogaus interpoliacijos, joks pakitimas nėra pateisinamas.

Kaip dėl pranašystės, kuri yra susijusi su testinumu, o ne įstatymų keitimu, tai tokia pranašystė yra aiškiai minima Korane. Yra aiškios pranašystės apie tokius dieviškuosius reformatorius, kurie būtų visiškai pavaldūs Šventajam Islamo Įkūrėjui ir Šventajai Knygai – Koranui. Toliau pateikta ištrauka iš *Surah Al-Nisa* nepalieka jokios dviprasmybės apie tai:

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ
وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

Ir tas kas paklus Allah'ui ir šiam Jo Pasiuntinui bus tarp tų, kuriems Allah suteikė Jo palaiminimus, būtent Pranašams, Kankiniams ir teisingiesiems.

(Šventasis Koranas 4:70)

Trumpai tariant, Islamas yra paskelbtas esanti paskutinė ištobulinta religija žmonių naudai, po kurios joks naujas

mokymas nebus atskleistas anuliuoti Islamą, nei bus joks naujas nepriklausomas pranašas gimęs už Islamo domeno ribų. Bet koks naujas pranašas būtų visiškai pavaldus Šventajam Pranašui Muhammadui (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai). Pranašai visada ateina su tikslu pristatyti žinutę. Ta žinutė nėra apribota tik tikėjimo sritims, bet taip pat apima praktikavimo bei pritaikymo tikėjimo sritis. Mokymai yra padalinti į dvi dideles kategorijas:

- ❖ Kaip pagerinti žmogaus santykius su Dievu.
- ❖ Kaip elgtis su kitais žmonėmis.

Šios dvi kategorijos ištikro apima visus religinių įstatymų aspektus. Mes negalime įsitraukti į ilgą diskusiją apie kaip ši užduotis yra pritaikoma iki tobulumo Islame, bet galbūt būtų priimtina iliustruoti kelis svarbius bruožus šių universaliu mokymų.

MALDA

Garbinimas yra bendras visoms religijoms. Skirtingas yra tiktai būdas ir stilius garbinimo. Kas yra unikalų Islamui, yra tai, kad Islamiškasis garbinimo modelis susideda iš bruožų randamuose kitų religijų garbinimo modeliuose. Kai kurie žmonės meldžiasi Dievui stovėdami ir kai kurie sėdėdami. Kai kuriose religijose žmonės prisimena Dievą klaupdamiesi Jam, kol kiti Jam nusilenkia. Kai kurie stovi prieš Jį su sulenktom rankom, kol kiti palieka rankas atpalaiduotas prie jų šonų. Trumpai tariant, nėra vieno garbinimo modelio visoms religijoms kaip visumai. Yra stulbinama, kad Islamas nurodo savo pasekėjams taip visapusiškai, kad visos laikysenos ir garbinimo pozos randamos kitose religijose yra simboliškai atstovaujamos musulmoniškoje maldoje. Atrodo, tai yra tik dar vienas žingnis link įžengimo į universalios religijos erą.

Islamiškosios maldos institucija yra labiausiai išsivysčiusi sistema, apimanti kiekvieną žmogaus reikalavimą. Pradžioje turėtų būti prisiminta, kad garbinimo tikslas nėra tik nusilenkimas Aukščiausiai Būtybei ir pagerbimas Jo didumo, lyg Dievas sukūrė žmogų tik patenkinti Savo egoistinį troškimą būti garbinamui. Visi tikslai, kurie yra minimi sietini su garbinimo filosofija ir būdu, kuriuo musulmonas yra nurodytas atlikti savo maldą, akivaizdžiai parodo kad naudingumas maldos yra gaunamas to, kuris meldžiasi, ir jokių būdu negali būti priimta kaip paslauga Dievui. Šventasis Koranas pareiškia, kad Dievui nėra būtinos žmonių pagiros. Jis yra toks puikus Savo kilnumu ir toks dydingas Savo charakteriu, kad pagiros Jo kūrinių neprideda nieko Jo didžiadvasiškumui ir didybei. Šventasis Islamo Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) kartą paminėjo, kad jei visa žmonija nūsuktų nuo Dievo ir padarytų baisiausias įmanomas nuodėmes, vienas ar visi, tai nesumažintų Jo universalaus didingumo, net jei ir kas

nors pamerks aštrią adatą į vandenyną, vanduo, kurį žmogus suras prilipusį prie adatos paviršiaus būtų daug didesnis nei nuodėmės, kurias visa žmonija galėtų padaryti siekiant atimti šlovę iš Dievo. Tad garbinimas Šventajame Korane yra paskirtas tik dėl garbintojo pačio labo. Tai yra plati tema ir mes galime paminėti, tik kelis aspektus susiejusius su tuo, kaip paminėta Šventajame Korane ir Šventojo Islamo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) tradicijose.

Prisiminimas Dievo ir galvojimas apie Jo atributus maldos metu padeda žmogui išgryninti savo dvasią, priartinti ją arčiau harmonijos Dievo prigimčiai. Tai yra svarbiausia Islamiškajai maldai. Žmogus buvo sukurtas pagal savo kūrėjo atvaizdą ir jis turi visada stengtis pasiekti artumą Jam. Tai yra kilnumo pamoka, kuri yra didžiausia. Tie, kurie išrennuoja save galvoti kaip Dievas, ir elgtis kaip Jis limituose žmogiškosios sferos, pastoviai pagerina savo santykius su kitais žmonėmis ir net kitomis gyvybės formomis.

Žmogiškaisiais terminais, tai geriau būtų suprantama atvaizduojant motinos požiūrį savo vaikams. Tas kuris, tikrai įgyja artumą mamai, visa kas yra brangu mamai natūraliai taps brangu ir jam. Įgyjant kūrėjo požiūrį yra lyg įgyjant požiūrį artisto jo meno kūriniam. Yra neimanoma vienam būti arti Dievo ir atskirti save nuo Jo kūrinio. Vėlgi, terminas naudojamas garbinimui Korane yra kilęs iš žodžio, kuris yra reikšmingas ir skirtingas nuo terminų naudojamų kitose religijose. *Ain, Be, Dael* (*A, B, D*) yra tris šakninės raidės, kuris turi pagrindinę reikšmę – vergystės. Kaip ir vergas, kuris praranda viską savo šeiminkui ir seka jį visais atžvilgiais, garbintojas Islame turi daryti tą patį kalbant apie Dievą. (Dievo atžvilgiu).

Bendratis naudojama garbinimui turi konotaciją, kuri reiškia sekti kažkieno pėdomis. Tai yra aukščiausioji riba imitavime Dievo atributų. Šventasis Koranas taip pat sako:

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

Tikrai, malda neleidžia garbintojui pasiduoti bet kam, kad yra neverta ar nepadoru.

(Šventasis Koranas 29:46)

Šita ištrauka turi ir teigiamų ir neigiamų konotacijų, abejos labai svarbios puoselėjant žmogaus elgseną. Kalbant apie negatyvią konotaciją, ji padeda garbintojui išlaisvindama jį nuo visų tipų nuodėmių. Pozityvi konotacija auklėja žmogų, išgrynina jo charakterį ir puoselėja jo savybes iki tokio didingumo, kad jis būtų padarytas vertas bendrauti su Dievu.

Kita sritis, kuri yra labai svarbi, kalbant apie malda, yra kokią rolę garbinimas užima išsvystant žmogaus sielą. Pasak Islamo, kiekviena žmogaus siela susijusi su jo kūnišku žmogiškuoju kūnu gali būti palyginama su kūdikių mamos gimdoje. Norint pagimdyti sveiką vaiką, reikia labai daug įtakos, kuri yra pastoviai perduodama iš mamos embrionui ir vaikui vėlesnėje stadijoje. Jei mamos poveikis embrionui yra nesveikas, vaikas gimis su įgimta liga; jei mamos poveikis yra sveikas vaikui, gimęs vaikas mėgausis puikia sveikata. Iš visų poveikių, kurie daro įtaką keičiant žmogiškąją sielą, malda yra pati svarbiausia.

Islamiškoji malda yra tokia turtinga daugeliu nuodugnių pamokų, kurių nerasi kitose religijose. Islamas skatina abi, tiek individualią malda tiek kongregacinę malda. Kongregacinės maldos yra labai gerai organizuotos ir prasmingos.

Yra vienas lyderis, kuris veda susirinkusiuos tokiose maldose. Tas lyderis nėra išventintas dvasininkas. Bet kas, kurį žmonės laiko vertu atlikti šią užduotį gali būti pasirenkamas Imamu. Susirinkusieji išsirikiuoja už imamo idealiai tiesiomis linijomis, kiekvienas garbintojas stovi šalia kito, petys į petį, be jokio atstumo (eilėse) tarp garbintojų. Jie seka Imamą visiškai atkartodami ką jis daro. Kai imamas lenkiasi, jie lenkiasi, kai jis atsistoja, jie atsistoja. Kai jis pasilenkia, jie pasilenkia. Net jei Imamas padaro klaidą ir neištaiso jos po priminimo, visi besimeldžiantieji turi kartoti tą patį. Klausinėti Imamą maldos metu nėra leidžiama. Visi yra pasisukę į tą pačią kryptį, atsigręžę į patį pirmą pastatytą garbinimo namą žmonijos labui. Nei vienam žmogui negalima rezervuoti bet kokios specialios vietos už imamo. Šiuo atžvilgiu tiek su turtingais tiek su vargšais yra elgiamasi kaip su lygiais, taip pat su jaunais ir senais žmonėmis. Tas, kuris atvyksta į mečetę pirmesnis, gali rinktis sėdėti ten kur nori. Niekas neturi teisės pajudinti žmogaus iš tos vietos kurią jis pasirinko, išskyrus atvejus susijusius su saugumu, nes tada tai tampa administracinė priežastimi. Taigi, Islamiška maldos sistema yra ne tik turtinga dvasiškai, bet ir bendruomeniškai bei iš organizacinės pusės.

Visos mečetės yra lankomos penkis kartus per dieną, užduotis, kuri atrodo pernelyg reikalaujanti atsitiktiniam stebėtojui. Šis aspektas turėtų būti labiau paaiškintas norint nupiešti išsamesnį kongregacinių maldų paveikslą musulmonų gyvenimo būde. Žinoma, tobuloje musulmonų bendruomenėje, kur mečetės yra pasiekiamos kiekvienam piliečiui, kongregacinė malda penkis kartus per dieną tampa įprasta musulmonų gyvenime. Vidurdienio malda, kuri dažniausiai yra labiau problematiška, atliekama musulmonų bendruomenėse per vidurdienio pertrauką nuo darbo. Taigi, tai yra ne tik pietų pertrauka, bet yra truputi išėsta siekiant suderinti maldos atlikimą tuo metu. Kita malda

po vidurdienio yra popietės malda, kuri yra dažniausiai atliekama iškart po grįžimo iš paprasto dienos darbo. Tada jokia malda nėra galima iki kol nusileis saulė. Laikas tarp šių dvejų maldų yra skirtas lauko pramogoms, tokioms kaip sportas, apsipirkimas, pasivaikščiojimai, lankymui draugų bei artimųjų ir t.t. Tai yra atsipalaidavimo periodas, kuriame praktiškai maldos yra uždraustos, išskyrus tylų prisiminimą Dievo, kuris tampa pastovu kai kuriems tikintiesiems. Saulėlydžio metu, tikinčiojo naktis prasideda su saulėlydžio malda, po kurios taip pat yra atsipalaidavimo laikas, vakarieniavimo ir t.t. Naktis yra užbaigiama su paskutinia malda kuri yra vadinama *Isha*. Nėra skatinama nemiegoti po *Isha* maldos ir užsiimti paskalomis, tuščiomis kalbomis ir t.t.

Musulmonai yra raginami įgyti įprotį anksti eiti miegoti ir anksti keltis. Diena, sekanti rytą įprastai prasideda prieš aušrą. Malda, kuri yra atliekama nakčiai baigiantis yra vadinama *Tahadžud*. Ji nėra privaloma, bet yra labai prabrėžiama neprivaloma malda. Aušra skubina laiką Ryto Maldai, kuri yra vadinama *Al-Fajar*. Neprivalomos maldos nėra rekomenduojamas tarp Fajar ir saulėlydžio, dėl akivaizdžių priežasčių. Tada, iki *Zuhar*, vidudienio maldos, yra tik dvi neprivalomos maldos paminėtos, kitu atveju iki vidudienio maldos musulmonai yra tikėtini užsiimti normaliomis dienos veiklomis.

Žiūrint į Islamiškąją maldą iš kitos pusės, yra intriguojama paminėti kaip gerai organizuota, disciplinuota ir visapusiška ji yra. Yra tam tikros maldos kongragacijoje, kuriose Šventasis Koranas yra deklamuojamas garsiai, skambiu balsu pusiau dainuojančiu tonu, kuris nevysiškai atitinka dainavimą, bet turi ritmišką toną ir yra gyliai prasiskverbiantis. Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) taip pat patarė, kad turėtų būti šešėlis liūdesio tone, kuriuo Šventasis Koranas yra

deklamuojamas, tai padaro jį labiau jaudinantį, ir deklamuojamos ištraukos gyliau prisiskverbia į širdis. Kai kuriose maldose, ypatingai dvejose vidudienio, nėra garsaus deklamavimo, ir tai gerai tinka prie bendros to laiko nuotaikos. Net paukščiai nustoja dainuoti per ankstyvas vidudienio valandas ir yra įprastas tylos režimas tvyrantis ore, apimantis darbo aplinką. Rytinė malda, malda po saulėlydžio ir malda po nakties atėjimo visos įtraukia periodus, kur ištraukų deklamavimas garsiai yra įprasta praktika.

Malda gali būti padalinta į dvi kategorijas. Priešingai kongregacinėms maldoms, individualios maldos taip pat yra didžiai pabrėžiamos. Kongregacinėse maldose visuomenė pagerbia Dievą kartu ir atvirai. Individualiose maldose, pabrėžiamas privatumas, ir netūrėtų būti bandoma tokiu maldų rodyti niekam. Panašiai vėlyva nakties malda yra atliekama privačiai. Net ir to paties namo nariai bando surasti sau tinkamus kampelius, ir net vyras ir žmona bando atlikti savo maldas atskirai, kad bendravimas su Dievu taptų labai asmenišku dalyku.

Yra pastebima, kad penkių kongregacinių maldų sistema gerai veikia jau virš 14-os tūkstančių metų, apsaugai ir išlaikymui šios šventos institucijos. Mečetės yra pagrindas išlaikymo šios maldos institucijų sistemos. Jos taip pat tarnauja kaip mokymo centrai jauniems ir seniems ir per žmonių istorija mečetės turėjo pagrindinę rolę religiniuose mokymuose ir nurodymuose.

Garbinimo vietos Islame, nesvarbu ar tai būtų kongregacinių ar privačių maldų vietos yra laikomos ypatingai švarios. Iš kiekvieno yra tikimasi nusiimti batus prieš įžengiant į tokias vietas. Ir nors kiekvienoje maldoje garbintojas turi paliesti grindis su savo kakta, kartais trumpam ir kartais ilgesniems periodams, yra pastebima, kad jokia odos liga nebuvo perduota

nuo vienos kaktos į kitą musulmonų bendruomenėje. Kai kurie gali priskirti tai aukštiems švaros standartams ir kiti Dievo palaiminimams, bet kuriuo atveju tai yra gerai pastebimas faktas.

Kas liečia maldų turinį, yra išskiriami du tipai:

1. Įprastas deklamavimas Korano ištraukų ir kitos maldos, kurios yra atliekamos iš esmės Korano kalba, kuri yra arabų. Iš visų garbintojų yra tikimasi, kad jie žino prasmę tai ko jie sako, kitaip jie atims iš savęs nenusakomą naudą, kuri gali būti gauta iš reikšmingo deklamavimo. Tai padarytų šia diskusiją per ilgą jei mes pradėtume kalbėti apie turinio detales, bet tie skaitytojai, kurie bus susidomėję visada gali toliau apie tai domėtis remdamiesi atitinkama literatūra.

2. Antra kategorija priklauso individualioms maldoms gimtąja žmogaus kalba, kuria žmogus yra laisvas maldauti taip kaip jis nori. Ši antra kategorija yra kontraversali ta prasme, kad dauguma musulmonų mokyklų neleidžia atlikti tokios praktikos ir reikalauja deklamuoti tik paskirta forma, nesvarbu ar besimeldžiantysis supranta ar ne. Tačiau tokios mokyklos įvertina tokį poreikį ir asmeninių maldų, ir siūlo melstis gimtąja kalba pasibaigus formaliai maldai (arabų kalba) o ne formalios maldos laiku. Mes, Ahmadi musulmonai, rekomenduojame melstis Dievui savo kalba kaip žmogus pageidauja formalios maldos metu.

Kaip mes pademonstravome aukščiau, Islamiškosios maldos institucija yra labai išsivysčiusi, kur vienas individas yra reikalaujamas melstis penkis kartus per dieną, tiek individualiai tiek ir kongregacijoje su kitais. Islamiškoji malda, todėl vaidina svarbę rolę musulmonų gyvenime ir dvasiniame bei moraliniame individo auklėjime.

PINIGŲ LEIDIMAS VARDAN ALLAH'O

Kalbant apie labdarą ir visus kitus pinigų išleidimus susijusius su filantropiniais tikslais, visos religijos atrodo tai skatina vienu ar kitu būdu. Kai kuriose religijose pinigų leidimas vardan Allah'o yra surenkant dešimtą dalį pajamų. Kitose, šis metodas yra paliktas laisvai pasirinkti individui kiek ir kaip išleisti. Vėlgi, ši sritis Islamo mokymuose yra universali ir tai galime matyti analizuodami Koraną bei tradicijas ir praktikas Šventojo Islamo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai). Ši tema yra tokia plati, kad ji apima visas galimas žmonių domėjimosi sritis.

Islame mes randame institucinį pinigų išleidimo modelį, taip ir pat neinstitucinį, su jų atitinkamom sferomis smulkiai apibūdintomis. Bet Islamas nepalieka šito taip paprastai. Islame yra kalbama apie visus galimus reikalavimus ir jų atitinkamą svarbumą. Islamas eina toliau ir nurodo žmogui išleisti pinigų vardan Allah'o turint galvoje visus „daryti“ ir „nedaryti“ minimus Korane. Šventasis Koranas yra labai aiškus apie pinigų leidimą vardan Allah'o, kuris suteiks Jo malonę, ir kuris bus atmestas. Ši tema yra tokia plati, kaip ir minima aukščiau, kad yra už šios knygutės apimties ir negalima apimti kiekvieno to aspekto. Tačiau vienas dalykas yra tvirtas, kad charakteris universalumo šio mokymo tampa vis labiau matomas, kai žmogus pradeda suvokti jo formą ir dvasią. Islamas taip pat aiškiai apibūdina leidimo sritis nustatytas religinių aukų ir nepalieka jokių dviprasmybių.

HADŽ

Dar vienas pavyzdys, kuris demonstruoja Islamo draudimų universalumą susijusį su religija yra *Hadž*, piligrimystė. Piligrimystės įvedimą galime rasti visose pasaulio religijose, bet piligrimystės vietos yra išsimėčiusios skirtingose vietose, vienoje ar keliose šalyse. Žmogus negali rasti vienos centrinės vietos, kurią visi religijos siekėjai turi aplankyti bent vieną kartą jų gyvenime. Yra nuostabu, kad Islame mes randame būtent tokią vietą Mecca (Meka), kur yra tikimasi iš musulmonų visame pasaulyje susirinkti ir praleisti apie dešimt dienų visiškai paskirtų Dievo atminimui. Piligrimai iš visų šalių, tautų ir visų rasių bei amžių, vyrai, moterys ir vaikai, jie visi susirenka vieną kartą metuose fantastiniam raliui, kuris kartais yra skaičiuojamas milijonais. Šis didis atvaizdavimas universalumo nėra matomas jokioje kitoje religijoje. Todėl, visi tie pirštai, kurie buvo pakeliami skirtingose Islamo mokymo srityse, nurodo į tą pačią žmonių susivienijimo žinute žemėje po Dievo Vienumu.

Piligrimystės įvedimas gali būti atsektas iki Abraomo (ramybė jam) laikų. Korane yra labai aiškūs pareiškimai apibūdinantys tai kaip senovinę instituciją, prasidėjusią nuo neatmenamų laikų kai pirmasis Dievo Namas buvo pastatytas Mekoje. Senoviniais laikais Meka buvo tariama kaip *Baka*, taigi Šventasis Koranas nurodo pirmąjį namą pastatytą ne Mekoje, bet *Baka*. Tai taip pat yra vadinamas *Bait-ul-Ateeq*, arba seniausias namas. Abraomas (ramybė jam) prikėlė jį iš griuvėsių, kuriuos jis rado sekdamas dieviškuosius nurodymus, ir jis buvo pasakytas Dievo atstatyti su savo sunaus Ismaelio (ramybė jam) pagalba. Tai, taip pat, yra ta pati vieta, kur jis paliko savo žmoną Hagar ir kūdikį sūnų Ismaelį (ramybė jam), vėlgi su dieviškąja instrukcija. Bet darbas reikalingas atlikti Dievo Namui laukė dėmesio iki kol Ismaelis (ramybė jam) paaugo iki amžiaus, kur jis galėjo padėti savo

tėvui. Taigi, abu jie dirbo kartu siekdami atstatyti namą ir pradėti piligrimystės įvedimą.

Daug apeigų atliekamų per piligrimystę yra išsišaknyje tose ankstyvosiose dienose Dievo Namo atstatymo, ir kai kurios net prieš jas. Pavyzdžiui, bėgimas tarp *Safa* ir *Marwah* dvejų mažų kalvų arti Dievo Namo, yra daromas siekiant prisiminti, kai Hagar ieškojo žmogaus pėdsakų ženklų padėti jai ir jos vaikui sunkiomis valandomis. Vaikas yra apibūdinamas, kaip labai neramus dėl agonijos troškulio, ir net spyrė su koja į žemę iš tos nevilties. Toje vietoje, sakoma ištryško fontanas, kuris egzistuoja ir dabar. Vėliau šulinys buvo padarytas aplink tą vietą ir jo vanduo yra laikomas palaimintu vandeniu. Dauguma piligrimų, kurie atlieka Hadž bando pasiimti šiek tiek vandens iš ten norėdami palaiminti savo gimines bei draugus.

Yra ir kitos apeigos ir tradicijos kurios turėtų būti trumpai paaiškintos. Atlikdami Hadž piligrimai nedėvi jokių siutų drabužių, jie rengiasi dvejomis laisvomis paklodėmis. Tai nurodo, kad ši tradicija yra senovinė. Taip pat nurodo, kad Hadž institucija prasidėjo tais laikais kai žmogus dar nubuvo išmokęs pasiūti drabužių. Žmonės tik pradėjo save pridengti. Todėl atrodo, kad norėdami atminti tuos senovinius žmones, kurie ėjo ratais apie pirmąjį namą pastatytą garbinti Dievą vilkėdami tokias primityvias sukneles, piligrimai yra reikalaujami daryti tą patį. Taip pat galvos skutimas yra svarbus bruožas, kuris yra universaliai randamas kaip simbolis atsidavimo tarp vienuolių, dvasininkų, atsiskyrėlių ir višnų. Tai tik toliau prideda prie universalumo to charakterio. Moterys yra išimtis nuo galvos skutimo, tačiau simboliškai jos nusikerpa savo plaukus kaip atminimo dovaną. Taip pat vietose, kur Hazrat Abraomas (ramybė jam) yra žinomas prisiminęs Dievą jausmingai ir išaukštinęs Jo šlovę garsiai meldamasis, piligrimai yra reikalaujami daryti tą patį tose pat vietose.

PASNINKAVIMAS

Pasninkavimas yra dar viena garbinimo forma universaliai randama pasaulio religijose. Nors yra milžiniški skirtumai sietini su pasninkavimo modeliu ir sąlygomis taikomomis jam, centrinė idėja pasninkavimo yra visur. Kur tai nėra aiškiai paminėta, tikriausiai arba tai buvo nutraukta arba tai tiesiog pamažu sunyko ir žmonės nustojo tai praktikuoti. Budos atvejis yra įdomus pavyzdys. Jis pradėjo savo misiją tiesos siekimo su griežta pasninkavimo forma, bet vėliau yra sakoma, kad jis paliko šią praktiką, nes pasninkavimas blogai paveikė jo sveikatą. Šiuo atžvilgiu mes galime suprasti kodėl jis nutraukė pasninkavimą, bet jis jokia būdu nenurodė, kad jis nustojo tikėti pasninkavimu. Tikriausiai todėl ir dabar kai kurie budistai vis dar laikosi vienos ar kitos pasninkavimo formos.

Pasninkavimas Islame yra aukštai išsivysčiusi institucija, ir ją reikia studijuoti detaliau. Yra dviejų tipų draudimai susiję su pasninkavimu. Vienas susijęs su privalomu pasninkavimu o kitas yra neprivalomas. Privalomas pasninkavimas toliau yra padalintas į dvi kategorijas:

Yra vienas pilnas mėnesis kiekvienais metais, kuriame pasninkavimas yra nurodytas musulmonams viso pasaulio. Kadangi tas mėnuo yra mėnulio mėnuo, jis vis keičiasi santykiu su saulės mėnesiais. Tai sukuria universalų balansą garbintojams. Kartais pasninkavimas žiemos mėnesiais yra lengvas, nes dienos yra trumpos, lyginant su ilgomis žiemos naktimis, kol vasaros mėnesiais dienos tampa ilgos ir įtemptos. Kai mėnulio mėnesiai vis keičiasi per metus, taip ir musulmonai visame pasaulyje turi periodus lengvo pasninkavimo o kartais labai varginančio.

Pasninkavimas Islame prasideda visur su pirmu aušros atėjimu ir pasibaigia su saulėlydžiu. Per šį laiką iš žmogaus yra tikimasi susilaikyti nuo bet kokio maisto ir vandens visiškai. Musulmonų pasninkavimas susideda ne vien tik iš fizinio alkio, bet naktys prieš pasninkavimą reikalauja svarbesnio dėmesio ir atlieka svarbią centrinę rolę pasninkavimo sistemoje. Musulmonai atsibunda kelias valandas prieš aušrą individualioms maldoms ir prisiminti Dievą. Taip pat, Šventasis Koranas yra skaitomas visuose musulmonų namuose daugiau nei paprastomis dienomis. Didesnioji nakties dalis yra praleidžiama dvasiniams pratimams, kurie sudaro visą pasninkavimo esmę.

Dienos metu, be to, kad musulmonai susilaiko nuo maisto ir vandens, visi musulmonai yra ypatingai paraginti susilaikyti nuo tuščių kalbų, ginčų ir kovų, ar nuo bet kokių panašių veiklų, kurios sumažina tikrų tikinčiųjų orumą. Joks mėgavimasis kūniškais malonumais nėra leidžiamas, net vyras ir žmona dienos metu gyvena atskirus gyvenimus, išskyrus formalius žmonių santykius bendrus visiems žmonėms.

Islame išmaldos davimas ir skurtančiųjų priežiūra yra taip aukštai pabrėžiama, kad ji tampa musulmonų gyvenimo dalimi. Tačiau, Ramadano metu, pasninkavimo mėnesyje, musulmonai yra reikalaujami padvigubinti savo pastangas šioje srityje. Yra pranešama, kad Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) pastoviai leisdavo pinigų skurtančiųjų labui, ir buvo lyg švelnus vėjalis visada atnešantis paguodą ir komfortą tiems, kuriems to reikia. Tačiau Ramadano metu, *Ahadith* pranešėjai Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) pasakymai, primena mums, kad tas švelnus vėjalis pagaudavo greitį ir pūsdavo lyg stiprūs vėjai. Išmaldos davimas ir skurtančiųjų priežiūra yra taip stipriai pabrėžiama,

kad nėra metuose periodo kai musulmonai nesiimtų tokių filantropinių veiksmų, kaip kad jie daro Ramadano metu.

Antras privalomas pasninkavimas yra dažniausiai susijęs su nuodėmių atleidimu, Dievo. Jis taip pat susijęs, su pažeidimu privalamojo pasninkavimo.

Neprivalomas pasninkavimas yra taip gerai skatinamas, kad jis tampa dorų musulmonų gyvenimo dalimi. Nors dauguma musulmonų pasninkauja tik Ramadano mėnesį, kai kurie iš jų pasninkauja kartais arba tada kai jie yra bėdoje. Yra tikėtina, kad malda siūloma pasninkavimo metu yra labiau produktyvi, tad kai kurie žmonės pasninkauja papildomai siekdami apsisaugoti nuo jų problemų, bet kai kurie tai daro norėdami laimėti specialių malonių iš Allah'o. Tam nėra limitų, išskyrus kad Islamo įkūrėjas stipriai atkalbėjo tuos, kurie prisiekė pasninkauti nesustodamai visą savo gyvenimą. Kai Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) sužinojo apie tokį atvejį, jis nepritarė tokiai praktikai ir išpeikė žmogų, kuris siekė pasiekti išsilaisvinimą versdamas savo valią Dievui. Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) pasakė tam žmogui, „sudarydamas sau nereikalingą problemą ar diskomfortą, ne vien tik tu negalėsi pamaloninti Dievo, bet ir gali užsitraukti Jo nemalonę“. Jis nurodė, kad pabrėžiant griežtumą yra tikėtina, kad tapsi aplaidus savo žmonai ir vaikams, giminėms ir t.t.

Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) jam specialiai priminė, kad jo atsakomybių sritis yra susijusi su žmogiškaisiais santykiais: „Daryk savo pareigą Dievui taip pat, kaip ir pareigą Dievo kūriniui vienodai“, buvo jo patarimas. Kai kuriems, po jų nesustojama maldavimo, jis leido neprivalomus pasninkavimus tik Deivido (ramybė jam) pavyzdžiu. Šventasis Islamo įkūrėjas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai)

pasakė jiems, kad tai buvo Deivido praktika pasninkauti vieną dieną ir susilaikyti nuo pasninkavimo sekančią, tad jis pasninkaudavo kintamomis dienomis. Tad Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) pasakė, „Aš jums galiu leisti tik tiek ir ne daugiau“.

Pasninkavimo institucija yra labai svarbi, nes ji puoselėja tikintųjų beveik visose jo dvasinio gyvenimo srityse. Tarp kitų dalykų, tikintysis išmoksta savo asmeniškai patirtimi ką reiškia alkis, skurdas, vienišumas ir kiti diskomfortai, kuriuos patiria mažiau laimingi visuomenės atstovai. Susilaikymas nuo tokių praktikų Ramadano mėnesio metu yra leistinas kiekvieną dieną ir atlieka kuriamąją rolę išgryninant žmogaus charakterį.

ŠVENTASIS KARAS

Tai yra labai svarbi tema susijusi su skleidimu visų dieviškųjų žinučių. Tai susiję su instrumentu informacijos sklaidimo. Beveik visų religijų šalininkai, kai jie tolsta nuo šaltinio, visada yra žinomi pasitelkę prievartą arba išlaikyti žmones toje religijoje arba konvertuoti žmones iš kitų religijų į jų religiją. Bet pasak, Šventojo Korano, tai jokių būdu neatspindi jų religijos požiūrio tokiam smurtui. Jokia religija jos šaltinyje (ištakose) neleido jokių būdu naudoti jėgą prievartai bet kokia forma. Ištikro, visos religijos buvo padarytos prievartos taikiniais ir jokios pastangos nebuvo pagailėtos jų oponentų sulaikyti religijų augimą jų pradžioje ir sunaikinti jas visiškai. Kiekvieną kartą atėjus naujam pranašui, visada budavo atliekami bandymai prieš sustabdyti jo skleidžiamą žinią naudojant jėgą ir prievartą ir negailestingus persekiojimus. Yra tragiškiausia ironija, kad iš visų knygų, Šventasis Koranas yra išskiriamas šiandieną kaip prievartos vartojimo šalininkas jo žinutės sklaidimui. Net didesnė tragedija yra tai, kad būtent musulmonų dvasininkai patys garsiai skelbia šį požiūrį akivaizdžiai priskirdami tai Šventajam Koranui.

Turėtų būti prisimenama, kad Šventasis Koranas yra vienintelė knyga, kuri išteisina visus šio pasaulio pranašus, nesvarbu kur ir kokiam amžiuje jie būtų gimę, nuo nusikaltimo vartojimo prievartos jų žinutės sklaidimui. Todėl yra nesuvokiama, kad Šventasis Koranas turėtų pristatyti Šventąjį Pranašą (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) kaip nešėję eros kraujo praliejimo, taikos ir neapykantos vardu ir Dievo vardu. Tai nėra vieta aptarti įmantrias diskusijas, tad šis trumpas pristatymas turėtų būti tinkamas čia. Pasak Korano, Šventasis Karas, taip vadinamasis Džihadas, realybėje yra šventasis žygis, kuris naudoja Korano pagalbą siekiant atnešti dvasinę revoliuciją pasaulyje.

وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

Kovok su jais priemonėmis (Koranu) didžiąją kovą.

(Šventasis Koranas 25:53)

Tai yra Korano žodžiai, kurie apšviečia tikrąją Džihado prigimtį. Džihadas turi būti kovojamas vien tik Korano ir koraniškosios žinutės pagalba. Vėlgi, prisijaukinti žmogaus maištingą prigimtį į visišką nuolankumą Dievui yra kita Džihado forma, kuri ištikro yra didesnis džihadas, pasak Islamo Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai).

Grįždamas iš kovos, jis yra pasakęs:

رجعنا من الجهاد الاصغر الى الجهاد الاكبر

Mes sugryžtame iš mažesnio džihado į didesnę džihadą.

Žinoma, gynamasis karas yra leidžiamas su sąlyga, kad priešai inicijuoja karo veiksmus ir pakelia kardą prieš silpnus, negalinčius apsiginti žmones kurie padarė tik vieną nusikaltimą – paskelbdami, kad Dievas yra jų Viešpats. Visi puolamieji karai pasak Islamo yra nuodėmingi.

GYVENIMAS PO MIRTIES

Klausimas susijęs su gyvenimu po mirties jaudino žmonių mintis priklausančių visoms religijoms visais laikais. Taip pat yra ateistinis požiūris, kuris neigia bet kokią galimybę gyvenimo po mirties. Religijos, kurios tiki į gyvenimą po mirties gali būti padalijamos į dvi kategorijas:

- ❖ Tos, kurios tiki į reinkarnaciją sielos mirusio žmogaus į kitą žmogų ar gyvūnišką egzistacijos formą.
- ❖ Tie, kurie tiki į kito pasaulio egzistavimą po mirties.

Ateistinis požiūris yra už šios diskusijos domeno. Kas liečia Islamiškąją doktriną, Islamas priklauso tai kategorijai, kuri kategoriškai atmeta bet kokias reinkarnacijos galimybes po mirties, bet kokia forma. Bet tie, kuri tiki į kažkoki kito pasaulio egzistavimą dvasinę ar kūniškąją forma yra išsiskirstę į daugelį lygių. Su kiekviena religija supratimas skiriasi. Todėl, kalbėdami apie skirtingų religijų turimus požiūrius apie šį klausimą, jos tikėjimas negali būti jiems priskirtas be baimės kontraindikacijų.

Net ir pačiame Islame skirtingų požiūrių yra laikosi skirtingose sektose ar skirtingų musulmonų mokslininkų. Bendras supratimas linksta prie to, kad kito pasaulio forma yra labai panaši į kūniškąją čia žemėje. Dangaus ir Pragaro konceptas yra pristatomas materealiu įvaizdžiu, o ne dvasiniu įvaizdžiu . Dangus yra pristatomas, kaip neišmatuojamo dydžio didelis sodas, pažodžiui - pilnas gražių medžių, kurie meta amžiną šėšėlį, po kuriuo teka upės. Upės būtų iš pieno ir medaus. Sodas vestų vaisius ir visi žmonės trokštantis jo vaisių būtų jam pavaldūs. Mėsa būtų įvairių pauksčių, vienam reikia tik panorėti kokios mėsos jis trokšta. Kompanijonės moterys nenusakomo

grožio ir tobulumo būtų suteiktos pamaldiems vyrams, joks limitas nebūtų nustatymas jų skaičiui, kuris bus nuspręstas pagal jų galimybes. Su kiek jie gali susidaryti tiek bus jų. Ką jie darytų? Kaip jie bendrautų vieni su kitais? Ar jie susilauktų vaikų ar gyventų mėgaujamesi be jų? Visi šie yra ginčytini klausimai. Mėgaujimasis, yra intensyviai jausmingas. Joks darbas nebūtų atliekamas, jokia pastanga nebūtų atliekama. Idealus gyvenimas (jei toks gyvenimas gali būti pavadintas) visiško tingumo, su apsivalgymo ir persigėrimo galimybe, nes vynas taip pat plauks upėse netoli medaus ir pieno upių. Nebus jokios dispepsijos ar apsinuodijimo baimės. Atsilošdami ant sunkių šilko pagalvių, jie bus, amžinoje palaimoje.

Islame yra tie, kurie kategoriškai atmeta šį naivų Dangaus supratimą, suvokdami tikrąją prasmę Koraniškųjų ištraukų apie Dangu, ir jie tai įrodo su daug nuorodų į Šventąjį Koraną, kad tai ką jis apibūdina yra tik metaforiškas įvaizdis, kuris neturi jokio kūniškumo. Ištikrųjų Šventasis Koranas aiškiai skelbia, kad ateisianti gyvybės forma po šio pasaulio bus tokia skirtinga nuo visų žinomų gyvybės formų šioje žemėje, kad tai yra už žmogaus įsivaizdavimo ribų suvokti net menkiausą miglotą supratimą kito pasaulio realybių.

وَنُنشِئُكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ

Mes jus prikelsime į formą, apie kurią jūs neturite net menkausio suvokimo.

(Šventasis Koranas 56:62)

Tai yra kategoriškas pasakymas Korano apie šią temą. Netolimais laikais, Ahmadijos bendruomenės įkūrėjas, Hadhrat Mirza Ghulam Ahmad (ramybė jam) iš Kadiano, pristatė šį požiūrį dvasinės egzistencijos prieš kūniškąją egzistenciją savo

unikalioje ir nepakartojamoje knygoje pavadintoje : “The philosophy of the Teachings of Islam“ [Islamo Mokymo Filosofija] Visi požiūriai yra parašyti su Koraniškomis nuorodomis ir tradicijomis Šventojo Islamo Įkūrėjo. Trumpas pasakojimas yra pristatytas čia.

Pasak jo nuodugnių studijų, pasaulis po šio nebus meterealus. Vietoj to, jis bus dvasinės prigimties, kurios mes galim įsivaizduoti tik tam tikrus aspektus. Mes negalime nustatyti tiksliai kaip tai atrodys. Vienas iš ryškiausių jo vizijos bruožų pasaulio po mirties yra susijęs su dvasios suteikimo gyvybės kitai retesnei būtybei, kuri užimtų tokia pat poziciją sąryšiu su siela, kaip kad siela yra susijusi su kūniškąją egzistencija čia žemėje. Šis gimimas sielos iš sielos, bus susijęs su gyvenimu, kurį mes gyvenome žemėje. Jei mūsų gyvenimas buvo praleistas nuolankiai, lenkiantis Dievo valiai, ir gyvenant pasak Jo įsakymus, mūsų skoniai po mažu taps kultūringi ir susiderinę mėgautis dvasiniais malonumais labiau nei kūniškaisiais. Tokioje sieloje embrionas kitos sielos pradės vystytis. Nauji sugebėjimai bus įgimti ir jauni skoniai įgyti, kuriose tie, kurie yra pripratę prie kūniškųjų malonumų neras pasimėgavimo. Šios naujų tipų išgrynintos būtybės galės surasti savo širdies pasitenkinimą. Pasiuokojimas vietoj užgrobimo kitų teisių tampa malonumu. Atlaidumas paima viršų prieš kerštą, ir meilė be jokio savanaudiško motyvo tampa kaip antra prigimtis, pakeisdama visus santykius kurie turi alternatyvius motyvus. Todėl, vienas gali sakyti, kad siela sieloje yra horizonte.

Visos šios projekcijos susijusios su siela yra išvados daromos iš įvairių Šventojo Korano eilučių, ir visgi tiksli prigimtis ateities įvykių negali būti konkrečiai nustatyta. Galima tik sakyti, kad kažkas panašaus tarp šitų eilučių atsitiks, detalės, kurios slypi už žmogaus supratimo.

Yra tam tikri aspektai naujo gyvenimo, kurie turi būti aptarti. Sąvoka Pragaros ir Dangaus Islame yra visiškai skirtinga nuo įprastai turimo požiūrio. Pragaras ir dangus nėra dvi skirtingos vietos užimančios skirtingą laiką ir erdvę. Pasak Šventojo Korano, dangus apima visą visatą. „Kur tada būtų pragaras?“ pasiteiravo kai kurie Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) kompanijonai. „Toje pačioje vietoje.“ buvo atsakymas, „Bet jūs neturite sugebėjimų suprasti jų koegzistenciją.“ Paprastais žmogiškaisiais terminais, jie atrodo užims tą pačią erdvę ir laiką, bet tikrovėje jie priklausys skirtingoms dimensijoms, taigi jie gali egzistuoti netrukdydami ir tarpusavyje nesusiję vienas su kitu.

Bet kas yra reikšmė dangiškosios palaimos, kankinimų ugnies pragare? Norėdamas atsakyti į šiuos klausimus, Pažadėtasis Mesijas (ramybė jam) iliustravo savo atsakymą taip: „Jei žmogus yra beveik mirštantis iš troškulio, bet kitavertus sveikas, šaltas vanduo gali suteikti tokiam žmogui didelį pasitenkinimą, kokio negali gauti gerdamas paprastą vandenį, ar net patį skaniausią gėrimą jo pasirinkimo. Jeigu žmogus yra ištroškęs ir alkanas, ir jam reikia skubaus energijos šaltinio, atšaldyta kekę vynuogių gali suteikti jam tokį gilų pasitenkinimą, kokio jis nepatirtų įprastomis aplinkybėmis. Bet išankstinis reikalavimas šitiems malonumams yra gera sveikata. Dabar įsivaizduokite labai sergantį žmogų, kurį pykina ir kuris išvemias bet kokį skystį kurį išgeria ir yra ant mirties slenksčio dėl dehidratacijos. Pasiūlykite tokiam žmogui šalto vandens ar atšaldytą vynuogių kekę, nereikia net minėti, kad jis juos priimtų, bet menkas žvilgsnis į juos sukeltų pasibjaurėjimą ir visišką neapkentimą tam žmogui.“

Iliustracijomis tokiomis kaip šios, Pažadėtasis Mesijas (ramybė jam) padarė aiškiai, kad pragaras ir dangus yra tik reliatyvumo

klausimas. Sveika siela, kuri įgijo polinkį geriems dalykams, kai atsidurs arti objektų savo pasirinkimo, prisipildys net didesnio malonumo nei prieš tai. Viskas ko dvasiškai sveikas žmogus trokšta yra artumas Dievui ir Jo atributams ir imitavimas dieviškųjų dorybių. Danguje, tokia sveika siela pradėtų matyti ir suvokti ir pajauti artumą atributų Dievo, kaip niekad iki tol anksčiau. Jie pasak, Pažadėtojo Mesijaus (ramybė jam) neišliktų vien tik dvasinėmis vertybėmis, bet įgautų nežemiškas formas, kuriomis naujai gimusi siela mėgautusi su pagalba kadaise buvusios sielos, kuri funkcionuotų kaip kūnas. Tai vėlgi būtų klausimas reliatyvumo. Priešingybė bus teisinga pragare, kad nesveika siela sukurs nesveiką kūną naujai sielai po mirties. Ir tie patys faktoriai, kurie teikia malonumą sveikai sielai, suteiks gylius kankinimus šiai nesveikai būtybei.

Kai mes kalbame apie mintį ar sielą, lyginant su mūsų kūniškuoju kūnu, yra didelis skirtumas jų egzistavimo prigimtyje, kuri yra beveik nesuvokiama. Kiekviena kūno dalis yra gyva ir pulsiuojanti gyvybe, ne vien tik materealumo terminais bet ir suvokimo. Kiekviena žmogaus kūno dalelė yra apdovanota kažkokiu suvokimu. Mokslininkai bando tą suvokimą išreikšti naudodami elektroninius impulsus, bet tai yra labai apytikris būdas norint apibūdinti visuotinį suvokimą sąmoningo ir nesąmoningo proto ir imuninės sistemos ir kitų savarankiškų žmogaus kūno funkcijų, kurios vis dar slypi už mūsų suvokimo ribų.

Tai kas yra tas suvokimas? Kaip jis gali būti apibrėžiamas ir paaiškinamas ultimamaliu „Aš“ kiekvienam gyvam organizmui. Ar mes galime jį sieti su ego psichologiniais terminais? Bet niekada psichologams dar nepavyko nusakyti ego reikšmę. Tai yra kažkas, kas religiniuose terminuose yra apibūdinama kaip siela. Nėra jokio būdo, kuriuo galėtume

išmatuoti atstumą tarp sielos ir kūno. Terminais retumo siela, net ir mūsų apytikriame suvokime yra tokia reta ir itin rafinuota, kad jokių būdu ji negali būti supanašinta su kūnu, kurį ji užima. Dabar pabandykite suprasti scenarijų, kuriame siela gimtų sieloje per bilijonų metų periodą, gale ilgos dienos mes rastume, kad siela sieloje, kuri turėtų tą patį palyginimą retenybės terminuose kaip, kad žmogaus siela čia žemėje turi su žmogiškuoju kūnu. kažkas panašaus atsitiks ir reliatyviuose terminuose - ateities gyvybės egzistencija taip pat turės dvi sielas sujungtas į vieną butybę. Viena dalis būtų kaip kūnas, o kita kaip siela. Lyginant su mūsų kūnu, mūsų siela atrodytų kaip kūnas naujai išsivysčiusiai egzistencijos esencijai.

Norintis gauti daugiau detalių, skaitytojai yra skatinami perskaityti pilną knygą, kuri ne vien tik apibūdina šią temą, bet taip pat diskutuoja apie kitas labai idomias temas, kurios sujaudins žmonių mintis visame pasaulyje.

Trumpai tariant, kiekvienas individas sukuria savo pragarą arba savo dangų, ir pagal jo pačio buseną, kiekvienas dangus skiriasi nuo kitų žmonių dangų, kaip ir kiekvienas pragaras skiriasi nuo kitų žmonių pragarų, nors aiškiai jie užima tą pačią erdvę ir laiką kito pasaulio dimensijose.

Kas nutinka žmogaus sielai tarp laiko kai miršta jo kūnas ir iki jo prisikėlimo Teismo dieną? Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) sakė, kad po mūsų mirties langai bus atidaryti mūsų kape, pamaldiems žmonėms langai atsidarys iš dangaus, o nedorėliams langai atsidarys link pragaro. Tačiau, jei mes atkastume kapą, mes nerastume jokių langų. Tad tiesioginis priėmimas šių žodžių neperteiks tikrosios reikšmės. Yra neimanoma, kad Šventasis Pranašas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) netinkamai mus informuotų, todėl jis turėjo kalbėti metaforiškai. Jeigu, tai nebūtų tiesa, tada

kiekvieną kartą atkasę kapą mes rastume langus atsiderančius į pragarą arba į dangų. Bet mes neesame liudininkai tokių dalykų. Taigi, ką Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) žodžiai reiškia?

Kapas yra pereinamoji fazė egzistencijos tarp šio pasaulio ir tarp gyvenimo, kuris ateis. Čia dvasinis gyvenimas progresuos palaipsniui per daugelį stadijų iki kol jis pasieks galutinį likimą. Tada, Allah'o Įsakymu, trimitas bus papūstas ir galutinė dvasinė forma pradės egzistuoti. Šiuo tarpiniu periodu skirtingos sielos praeis per panašumus dangaus arba pragaro prieš pasiekdamos savo galutinę stadiją idealumo, tapdamos tinkamoms ir pasiruošusiomis būti pakeltomis į visiškai pasikeitusią būtybę. Šventasis Koranas tai iliustruoja:

مَا خَلَقْنَاكُمْ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ الْإِنكسَارِ وَأَحَدًا

Jūsų pirmasis sukūrimas ir antrasis sukūrimas bus identiškas.

(Šventasis Koranas 31:29)

Galvodamas apie vaiko gimimą iš vienos ląstelės, žmogus randa toliau esantį Koraniškąjį pareiškimą:

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ

Pamatykite kaip Dievas duoda jus įvairias formas gimdoje.

(Šventasis Koranas 3:7)

Ši tema yra susijusi su dvejų identiškų kūrinių tema minima aukščiau. Paimkime pavyzdžiui, atvejį kai vaikai yra su įgimtomis ligomis. Jie staiga nesusirgo tuo momentu kai gimė, tikriausiai jie palaipsniui išsivystė į tokią mirtingumą stadiją, kuri yra progresyvi ir kuri prasideda nuo jų embriono vystymosi

stadijos. Panašiai ir siela to žmogaus, kuris yra dvasiškai ligotas, toje embrioniškoje stadijoje prieš galutinį prisikėlimą Teismo dieną, kentės per panašumus pragaro ir išliks nerami tame kapo periode, kaip kad nesveikas vaikas motinos iščiose. Sveiko vaiko būdai yra kitokie, net jo spardymasis pilve yra vertinas motinos.

Klausimas, kuris dabar iškyla yra: ar siela irgi progresuoja, kaip kad vaikas motinos iščiose? Ir ar ji pereis visas tas stadijas? Atsakymas į šį klausimą gali būti randamas toje pačioje Korano eilutėje : „ Ma khalkukum va ma ba‘sukum illa ka nafsini vahidin‘ - Tavo pirmas kūrinys ir tavo antras bus įdentiškas.

Norint suprasti antrąjį kūrinį reikia suprasti, kaip kūdikis susiformuoja motinos iščiose. Šios formos atrodo trunka tik devynius mėnesius susiformuoti, kol realybėje kūrinys gyvybės yra išsivystytas per bilijonus metų. Kalbant apie kūdikį, jis praeina beveik visas evoliucijos stadijas. Nuo nėštumo prasidėjimo, iki jo kulminacijos po devynių mėnesių, vaiko vystymasis atspindi visas kūrinio stadijas. Kitais žodžiais, visos evoliucijos fazės yra kartojamos per tuos devynis mėnesius, viena po kitos, ir tokiu dideliu greičiu, kuris yra už mūsų vaizduotės ribų. Tai išlaiko gyvas stadijas evoliucijos sistemos ir pristato jos atvaizdą.

Gyvybės kūrimas praėjo ilgą plėtojimo periodą iki kol pasiekė formą, kurią mes matome per devynis mėnesius. Tai apšviečia faktą, kad mūsų pirmo kūrimosi periodas buvo labai ilgas ir mūsų antras kūrimas taip pat užtruks ilgą periodą. Studijuodami šiuos devynis mėnesius mes galime išmokti kažko apie bilijonus metų istorijos gyvybės ir taip pat apie sielų evoliuciją kitame pasaulyje. Yra saugu padaryti išvadą, kad laikas nuo originalios gyvybės iki galutinio kūrinio žmogaus tikriausiai bus reikalingas dar kartą išsvystymui sielos po mirties.

Siekiant paremti šį samprotavimą, Šventasis Koranas kategoriškai skelbia, kad sielos, kurios yra prikeltos jos kalbės viena su kita, norėdamos nustatyti kiek ilgai jos pasiliko žemėje. Kai kurios sakys „ Mes pasilikome dienai, kol kitos sakys net mažiau nei dienai. Allah, tada sakys : “Ne, netgi tai nėra teisinga“. Kitais žodžiais tariant, Allah sakys, kad jūs pasilikote žemėje trumpiau nei jūs vertinate. Realybėje, santykis vieno gyvybės trukmės vienai mažai dienos daliai yra lygus daugiau ar mažiau tam pačiam santykui vieno sielos prisikėlimo lyginant su jo praeitu gyvenimu. Kuo toliau kažkas yra tuo mažesnis jis atrodo. Mūsų vaikystė atrodo, lyg patirtis vos kelių sekundžių. Kuo didesnis atstumas žvaigždžių tuo mažesnės jos atrodo. Ką Allah mums bando pasakyti, yra tai, kad mūsų neteis sekančią dieną po mūsų mirties. Vietoj to, mūsų teismas bus tolimoje ateityje, kad mūsų ankstesni gyvenimai atrodys kaip kelios sekundės mums, kaip labai mažas taškas toli toli.

Trumpai tariant, žmogaus prisikėlimas yra apibūdinamas kaip transformacija, kurios jis negali įsivaizduoti ir įvykis, kuris yra tikras kaip ir jo egzistavimas šioje žemėje. Visos šios temos buvo paaiškintos detalai Šventajame Korane.

IŠANKSTINIS LIKIMAS IR LAISVA VALIA

Likimo problema yra labai sudėtinga, ir apie ją buvo diskutuojama per amžius tiek tarp filosofų tiek teologų. Beveik kiekvienoje religijoje yra kažkokios nuorodos į likimo prigimtį.

Mes galime padalinti tuos, kurie tiki į likimą į dvi skirtingas kategorijas. Į tuos, kurie aklaai tiki į likimą kur viskas jau yra nulemta Dievo iš anksto, viskas kas yra svarbu ir kas yra maža. Šis požiūris yra labai populiarus tarp kai kurių sektų *Sufis* (mistikų), kurie gyvena savo gyvenimą atskirai nuo paprastų žmonių. Jie tvirtina, kad žmogus neturi niekam kontrolės. Kad viskas yra nulemta iš anksto. Ir taigi, viskas kas nutinka yra atsiskleidžiantis didysis likimo planas, žinomas tik Dievui. Tai yra labai problematiškas suvokimas dalykų ir neišvengiamai priveda prie klausimo nusikaltimo ir bausmės, nuobaudos ir apdovanojimo. Jei žmogus neturi pasirinkimo, tada neturėtų būti nei jokios bausmės nei jokio apdovanojimo už jo veiksmus.

Kitas požiūris yra – laisvo pasirinkimo, kur likimas praktiškai nelemia jokios rolės ką žmogus nusprendžia ir įvykdo.

Diskusijoje apie likimą, kita labai svarbi filosofinė problema suranda kelią į debatus pridėdama papildomas komplikacijas ir tai yra klausimas išankstinio pažinimo. Kaip išankstinis žinojimas apie Dievą yra susijęs su dalykais, kurie įvyks? Tai yra klausimas, atsakymas buvo labai silpnas abiejų dalyvavusiųjų diskusėje pusių. Mes nesiūlome įžengti į ilgą diskusiją siekiant apžvelgti ir palyginti argumentus tikintiesiems ir netikintiesiems likimu, bet mes tik norėtume nupiešti Islamišką portretą atspindintį šį požiūrį.

Likimas turi daug kategorijų, ir kiekviena atlieka atskirą rolę jų atskirose veikimo sferose, veikdamos tuo pačių metu. Gamtos

įstatymai viešpatauja aukščiau visko ir niekas neturi įtakos jiems. Tai yra visuotinis planas dalykų, kurie gali būti nurodyti kaip plačiausia likimo sąvoka. Tie, kurie seks gamtos įstatymus įgaus panašumą prieš tuos kurie nesivadovauja gamtos įstatymais. Tokie žmonės yra nulemti turėti naudos ir susikurti geresnį gyvenimą. Bet nei vienas iš jų nėra iš anksto nulemtas priklausyti jokiai specifinei grupei susijusiai su jais, esantys gerojoje ar blogojoje pusėje gamtos įstatymų.

Buvo laikas prieš renesansą Europoje, kai musulmonų pasaulis buvo labiau pažengęs gamtos įstatymų suvokime. Todėl musulmonai buvo pozicijoje gauti naudą patarnaujant šioms žinioms. Kai vėliau, šis be išankstinio nusistatymo ir atviras studijavimas gamtos pasislinko į Vakarų, jis atnešė naują dienos šviesą žinių Vakarams, kol tuo tarpu Rytai pradėjo grimzti į ilgą, tamsią naktį naivaus galvojimo, prietarų ir svajojimo. Tai be abejo yra likimas, tačiau skirtingo tipo. Vienintelis įstatymas, kuris yra iš ankščiau nulemtas ir susijęs su likimu yra nepasikeitęs nurodymas, kad tie kas studijuos gamtą be išankstinių nusistatymų ir leis sau būtų vedamiems ten kur gamtos įstatymai juos nuves, jie pradės minti kelią į amžiną progresą. Tai yra bendra ir visa plintanti kategorija likimo, kuri peržengia viską, išskyrus įstatymus likimo susijusius su religija.

Prieš pradėdant likimo diskusiją susijusia su religija, mes turėtume toliau patyrinėti kai kurias sritis - šio universalus likimo susijusio su gamtos įstatymais. Didesniuose visuotiniuose pritaikymuose, jie parodo kai kuriuos požymius išankstinio nusistatymo, bet skirtingo tipo, nei to, bendrai suprantamo. Šioje prasmėje, mes kalbame apie tokius sezoniškus ir periodinius pasikeitimus atmosferos balanse, kurie atstovauja labai sudėtingą eko sistemą, kurioje net tokie tolimi įvykiai kaip saulės dėmės atlieka rolę. Panašiai, meteoritų

invazijos planetose atneša tam tikrus pasikeitimus, kurie atsispindi žemėje per atitinkamus pasikeitimus ore, klimate ir t.t. Šios didesnės įtakos, kartu su periodiniais pasikeitimais klimato (kurie yra įtakojami įvairių faktorių, daugelio kurių dar nėra nustatyti), kartais atneša subtilius pasikeitimus augimo šablonuose augalų ir gyvūnų žemėje. Vėlgi yra faktorių atsakingų už sausras žemėje ar pasikeitimus sezonuose nuo vieno žemės kampelio link kito. Ledynmetis ir globalinis atšilimas, pasikeitimas, yra tik pasekmės įvairių kosminių įtakų. Tačiau, šios didesnės įtakos nebūtinai paveikia individo gyvenimą žemėje, bet galutinėje analizėje, kadangi individai yra visi nariai Homo-Sapiens šeimos, jie visi yra paveikti iki tam tikro lygio.

Nėra jokių įrodymų, kurie parodytų, kad kiekvieno žmogaus gyvenimas žemėje yra iš anksto numatytas, ir kad jis neturi pasirinkimo ar galimybės pasirinkti tarp gėrio ir blogio, tarp teisingumo ir neteisingumo. Šventasis Koranas kategoriškai atmeta prievartos sąvoka ir aiškiai teigia, kad kiekvienas žmogus yra laisvas pasirinkti tarp gėrio ir blogio:

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ

Neturėtų būti prievartos tikėjimo klausimais.

(Šventasis Koranas 2:257)

Ir:

لَا يُكْفُفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا أَوْسَعَهَا ۗ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ

Ant nė vienos sielos Allah neuždės naštos, didesnės nei ji gali pakelti. Jai bus atlyginta geru už tai, ko ji nusipelnė, ir atkentės pilnai už tai, ko ji nusipelnė.

(Šventasis Koranas 2:287)

Ir vèlgi:

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

Ir ką žmogus turės nieką, bet tik tą ko jis siekia.

(Šventasis Koranas 53:40)

Tačiau, siejant su religija yra tam tikros sritys likimo, kurios yra nulemtos ir nepakeičiamos. Jos yra nurodytos Šventajame Korane kaip *Sunnah* Dievo. Viena tokia sunnah Dievo, yra ta, kad Dievo pasiuntiniai visada bus sėkmingi, ar jie būtų priimti ar ne. Jei jie būtų atmesti, tik jų oponentai bus nusivylę. Pranašai, jų žinutės ir misija visada turi nugalėti, nepaisant kokio stiprumo jų priešininkai būtų. Keli pavyzdžiai žmonių istorijoje yra: tarp Mozės (ramybė jam) ir Faraono, tarp Jėzaus (ramybė jam) ir jo oponentų, ir tarp Pranašo Muhammado (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) ir jo priešininkų. Religijos triumfas išlieka tarsi palikimas praeities grumtynių tarp pranašų ir jų priešininkų. Abraomas (ramybė jam) ir tie, kurie palaikė jį ir jo žinutę vyravo pasaulyje. Mozė (ramybė jam) ir tie, kurie jį gerbė, Jėzus (ramybė jam) ir jo žinutė, ir Pranašas Muhamadas (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) ir ką jis simbolizavo, beveik dominavo visą pasaulį. Bet nei vienas nėra šiandien randamas tas, kuris palaiko priežastį ir vertes jų oponentų. Šis likimas nežaidžia rolės kitose susidūrimuose tarp vyrų ir vyrų. Bendra taisyklė yra ta, kad stiprieji sunaikins silpnuosius. Religiniame likime, tai yra priešingybė, kuri tampa nesugriaunamu principu.

Gamtos įstatymai veikia sklandžiai ir žmogus dažniausiai neranda išimčių bendroms taisyklėms. Pasak planuose aprašytose įvairiose Korano eilutėse gamtos įstatymai mums žinomi priklauso daugeliui kategorijų bei sferų, bet kai jie stovi

kryžminiu tikslu kitiems įstatymams, įstatymai, kurie turi didesnę jėgą visada nugalai prieš silpnesnius. Net įstatymas plačiausios ir toliausios įtakos gali būti nugalėtas mažoje sferoje galingesniu įstatymu veikiančiu prieš jį. Termodinaminiai ir elektromagnetiniai įstatymai priešingai įstatymams gravitacijos gali nugalėti limituotose srityse įtakos. Tačiau gravitacinis įstatymas yra platesnis savo įtaka ir daugiau siekiantis. Kaip žmogaus supratimas gamtos vystosi per amžius, dalykai, kurie būti atmesti kaip neįmanomi tampa suprantami kaip savaime suprantami klausimai.

Pasak Islamo, Jei Dievas nusprendžia duoti palankumą specialiam Jo tarnui su specialia manifestacija (apraiška) kažkokių slaptų įstatymų, tokios apraiškos stebėtojų yra laikomos stebuklais ir antgamtiskais įvykiais. Bet šitie dalykai vyksta pagal gamtos įstatymus, kurie yra subtiliai kontroliuojami norint atnešti nuostabų efektą. Čia likimas lemia specifinę rolę specialiam Dievo tarnui.

Panašiai, likimas gali būti suprantamas susijęs su genetiniu, socialiniu, ekonominiu ar išsilavinimo individo, kas atrodo yra bejėgis produktas aplinkybių. Tas bejėgiškumas individo sudaro jo likimą, kurio jis negali valdyti. Todėl, yra sakoma, kad turtingo žmogaus vaikas yra gimęs su sidabrinu šaukštu jo burnoje.

Aplinkybės į kurias žmogus yra gimęs, bendruomenė, kurioje jis buvo išauklėtas, kiekvieną dieną šanšo žaidimas, kuris žaidžia rolę kiekvieno žmogaus gyvenime, taip vadinamos sėkmės galimybės ar nesėkmės, nelaimės kurių žmogus gali išvengti arba tapti auka, visa tai yra sritys, kuriose individas turi menką pasirinkimą. Ir visgi, negali būti manoma, kad jis buvo išskirtinai išrinktas tokiems įvykiams ar nelaimėms, kurie lemia svarbią rolę sukuriant arba suardant jo gyvenimą.

Individai, kurie gimsta namuose kupino nepritekliaus ir skurdo yra labiau tikėtini tapti aukomis daryti smulkius ar net didelius nusikaltimus. Skurdas yra didžiausia priverstinė jėga iš visų faktorių, kurie sukelia ir propoguoja nusikaltimus. Jei tai bus suprasta kaip likimas, tada tai mes sunkų šešėlį ant Kūrėjo. Taigi visų pirma, turėtų būti suprasta, kad likimas yra tik dalis didesnės įvykių schemos, kuri neišduoda išskirtinų įsakymų prieš tam tikrus žmones tam tikrose šeimose. Didesniame ekonominiame plane, yra lemta, kad bus laimingesnių ir mažiau sėkmingų žmonių su susijusiais privalumais ir trukūmais. Yra neteisinga sakyti, kad jie buvo individualiai paženklinti Kūrėjo likimu, net prieš jų gimimą gimti specialiomis aplinkybėmis. Yra kiti klausimai, kurie turi būti atsakyti. Kaip su jais būtų elgiamasi santykinai pagal nusikaltimus jų padarytus, lyginant su tais, kurie gimė palyginamai sveikesnėje aplinkoje. Jeigu nusikaltimas yra tas pats ar su jais bus elgiamasi vienodai? Šventasis Koranas atsako į šį klausimą:

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

*Ant nė vienos sielos Allah neuždės naštos,
didesnės nei ji gali pakelti.*

(Šventasis Koranas 2:287)

Tai reiškia, kad supantys faktoriai, socialiniai ir kiti, kurie supa žmogų, į juos bus tikrai atsižvelgta, ir jis bus teisiamas atitinkamai. Allah'o akivaizdoje, tai ne vien tik nusikaltimas už kurį yra mechaniškai nubaudžiama, bet ir visi veiksniai lemiantis tokio nusikaltimo padarymą yra apsvarstomi. Laimingieji ir nelaimingieji nebus teisiami lygiu griežtumu, ir tikrai bus atsižvelgiama į žmogaus aplinką iš kurios jis yra atėjęs ir aplinkybes privedusias prie nusikaltimo darymo. Taip pat, gerumo poelgiai bus labiau atlyginami tiems, kurių turimos

aplinkybės yra daugiau tikimos atgrasyti nuo gerumo darymo, negu žmogus kuris yra aplinkoje, kurioje gerumo poelgiai yra laikomi savaime suprantami.

Taigi, problema likimo yra sudėtinga, bet galutinis sprendimas slypi rankose Visa-Žinančio, Visa-Labdaringo, Visa-Galingo ir Visa-Išmintingo Dievo, galutinėjė analizėje teisingumas nugalės.

Yra tam tikros sritys, kuriose žmogus gali pasinaudoti savo teise į laisva valią, kur jis gali pasirinkti tarp blogo ir gėrio, teisingumo ir neteisingumo ir kur jis bus laikomas atsakingu. Kitavertus yra sričių, kuriose žmogus turi labai mažą pasirinkimo teisę, ir atrodo kad yra tik pėstininkas Kūrėjo. Bendras dalykų planas gamtoje, kuris kontroliuoja likimus tautų ir žmonių, yra viena tokia sritis. Aplinkybės platesnio taikymo padaro individą visuomenės visiškai bejėgį, jis neturi pasirinkimo bet tik judėti linkme, kuria jis yra nešamas.

Likimo tema yra labai sudėtinga ir plati, ir reikalauja atskiro ir platesnio paaiškinimo. Tad su šiomis keliomis užuominomis, mes norėtume užbaigti šią diskusiją.

IŠVADA

Mes atkreipiame dėmesį į didelį neteisingumą daromą Islamui Vakarų šalių. Kaip kad buvo pademonstruota, su nuorodomis į Šventąjį Koraną ir Šventojo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) draudimus, Islamas gali būti apibūdinama tik kaip taikos religija. Ji apima visas žmogaus gyvenimo sritis ir atneša taikos žinutę savo pasiekėjams ir jų santykiams su kitais žmonėmis ir jų santykiams su Dievu. Be išankstinio nusistatymo baimės ar prieštaravimų, mes galime tvirtinti, kad nei viena kita religija nepabrėžia taikos taip, kaip kad Islamas pabrėžia ją. Nors daugelio religijų pasiekėjai daro panašius tvirtinimus, čia mes kalbame apie tvirtinimą, kuris turėtų būti pilnai paremtas draudimais esamomis dieviškuose raštuose. Jei kiekviena religija pabrėžia iki tokio pat lygio rolę taikos žmonių reikaluose, tai yra priimtinausias gestas, kuri mes vertiname, ir ant kurio žmogus gali pastatyti viltį žmonijos ateičiai. Tokiu atveju, turėtų būti pirminė atsakomybė religinių lyderių visų religijų pasaulio atnešti brangią žinią taikos, taip reikalingą žmonijai šiandieną.

Tačiau yra tragiška, kad net Islamo pasiekėjai pristato jį kaip grėsmę tarptautinei taikai, propoguodami terorizmą Dievo vardu ir Šventojo Islamo Pranašo (tebūnie jam taika ir Allah'o palaiminimai) vardu, kuris buvo gyvas taikos pavyzdys. Jei Vakarai pristato Islamą kaip religiją teroro, atmetimą pradinių žmogaus teisių, kaltė yra ne vien jų. Ji yra didžia dalimi pasidalinus tarp įvairių musulmonų dvasininkų. Kalbėti apie religinę viršenybę visose srityse žmonių pomėgių ir išlaikyti, kad Islamas empatiškai atmeta tarptautiškai priimtą žmonių teisių sąvoką, yra užtektina apjuodinti Islamo įvaizdį.

Nepriklausomai ar kiti dieviškieji raštai, kitų religijų pristatė idealią religiją universaliai žmonių taikai ar ne, gali būti sakoma, kad be baimės prieštaravimų, kad visos religijos atrodo turėtų turėti toki idealą. Tai padeda pamatus suderintoms pastangoms religinių lyderių pasaulio dirbti kartu, kad pasiekti globalinę taiką. Vietoj to, kad žaistume su mūsų skirtumais, būtų labiau patartina ir naudinga jei religiniai lyderiai paryškintų susitarimo taškus. Tai, mes esame tikri būtų priimta kaip surišantis faktorius tarp visų religinių sektų. Dėl tos priežasties, tai galėtų privesti prie visos žmonijos suvienijimo, nepaisant šalies, tikėjimo ar spalvos. Jei religijos neapsiims šio darbo, niekas kitas negali, nes tai yra vienintelė jėga galinti peržengti nacionalinius, geografinius ir socialinius barjerus.

Su šiuo nuoširdžiu kreipimusi į pasaulio religijų lyderius, mes priartėjame prie šios knygutės pabaigos, tikėdamiesi geriausio. Ši taikos užduotis yra žmonijos išlikimo klausimas, ir todėl neturėtų būti priimta lengvai.